

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԱՎԱՌԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

«ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

(մասնագիր և առարկայական նկարագրեր)

ԳԱՎԱՌ - 2024

Բովանդակություն

Նախաբան	3
Մասնագիտական կրթական ծրագրի մասնագրի նպատակը	5
Ծրագրի նկարագիրը.....	6
ՄԱՍ I. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ	20
ՄԱՍ II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	44
Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ	44
Մասնագիտացված պատրաստման դասընթացներ.....	49
Պարտադիր դասընթացներ	49
Կամընտրական դասընթացներ.....	76
Կրթական այլ մոդուլներ	78
Դասընթացների քարտեզագրում	83

Ն Ա Խ Ա Բ Ա Ն

Սիրելի՛ ուսանողներ,

դուք սովորում եք բարձրագույն մասնագիտական կրթության երկրորդ աստիճանում՝ մագիստրատուրայում, ինչը ենթադրում է նոր պահանջներ, առավել պատասխանատու և լուրջ մոտեցում, հետևողական ու նպատակային աշխատանք, ուսումնական և գիտահետազոտական գործընթացների զուգակցում, կրթական, հետազոտական տարբեր ծրագրերից օգտվելու հնարավորություններ:

Դուք պետք է խորացնեք ձեր տեսական և պրակտիկ գիտելիքները, շարունակաբար ընդլայնեք աշխարհայացքային և մասնագիտական իմացության սահմանները, ձեռք բերեք նոր հմտություններ:

«Տնտեսագիտություն» մագիստրոսական կրթական ծրագիրն առավել գիտատար է և ներառում է պարտադիր ու կամընտրական դասընթացներ, գիտամանկավարժական և գիտահետազոտական պրակտիկաներ, մագիստրոսական թեզի կատարում և ամփոփիչ ատեստավորում: Հենքային դասընթացները և սովորողի ընտրությամբ՝ կամընտրական մոդուլները տեղ են գտնում մագիստրոսի անհատական պլանում և ուսումնասիրվում նրա կողմից: Հիմնական մասնագիտական և միջգիտակարգային՝ լրացական դասընթացները մագիստրատուրայի ուսանողին նախապատրաստում են ոչ միայն արդյունավետ մասնագիտական գործունեության, այլև շարունակական կրթության և գիտահետազոտական աշխատանքի համար: Մագիստրատուրայում բազմազան են դառնում ուսումնասիրվող առարկաները, ուսուցման և հետազոտական աշխատանքի կազմակերպման ձևերն ու մեթոդները:

Գավառի պետական համալսարանի մագիստրատուրայում գործում է կրեդիտային համակարգը, սովորողների գիտելիքների ստուգման և բազմագործոն գնահատման կարգը: Կարևորվում են մագիստրոսի և գիտական ղեկավարի համագործակցությունը, մագիստրոսական թեզի թեմայի ճիշտ ընտրությունը, թեզի պատրաստումն ու պատշաճ պաշտպանությունը:

Մագիստրոսական կրթական ծրագիրը նախատեսում է ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի մեծ ծավալ, մասնագիտության արդի հիմնահարցերի առավել խոր ուսումնասիրություն՝ հաշվի առնելով գիտության, կրթության, մշակույթի, սոցիալական համակարգի, տեխնիկայի, նորագույն տեխնոլոգիաների, արհեստական բանականության զարգացման միտումները և, իհարկե, կրթության որակի ապահովման հրամայականը:

Ուստի, դուք պետք է դրսևորեք շահագրգիռ ու ստեղծագործական մոտեցում, ներգրավվեք նոր գիտական հայեցակարգերի ուսումնասիրության ոլորտ և ձեռք բերեք ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքի փորձ:

Դուք պետք է նպատակային օգտագործեք մագիստրատուրայում ուսանելու տարիները և դառնաք որակյալ մասնագետներ:

Մաղթում ենք ձեզ հաջողություն, որի գրավականը որակյալ կրթությունն է:

ԳՊՀ ռեկտոր՝

Ռուզաննա Հակոբյան

Մասնագիտական կրթական ծրագրի մասնագրի նպատակը

Դասընթացների նկարագիրը նախատեսված է «Տնտեսագիտություն» մասնագիտությամբ սովորող մագիստրոսի կրթական ծրագրի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես մասնագիտության ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է.

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված ելքային կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի կարողություններով դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մասնագիտական կրթական ծրագրի մասնագրի նկարագիր

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը	Տնտեսագիտություն /031101.01.7/
2. Բուհը	Գավառի պետական համալսարան
3. Ծրագիրը հավատարմագրված է	–
4. Շնորհվող որակավորումը	տնտեսագետ
5. Կրթական աստիճանը	մագիստրատուրա
6. Ուսումնառության լեզուն	հայերեն
7. Ուսուցման ձևը	առկա
8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները	
<p>Ծրագրի դիմորդը պետք է ունենա.</p> <ul style="list-style-type: none"> բակալավրի կամ դիպլոմավորված մասնագետի կրթական աստիճան, նախորդ կրթական աստիճանում ցուցաբերած բարձր առաջադիմություն, տնտեսագիտական մասնագիտությունների բակալավրի կրթական աստիճան <p>Ընդունելությունը կատարվում է մրցույթային կարգով «Տնտեսագիտություն» մասնագիտության ընդհանուր մասնագիտական ծրագրով ընդունելության համալիր քննության հիման վրա:</p>	
9. Ավարտելու պահանջները.	
<p>Ծրագրի շրջանավարտը պետք է ունենա.</p> <p><i>Տնտեսագիտության (Տնտեսագիտություն) մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար սովորողը հաջողությամբ պետք է լրացնի 120 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն՝ ներառյալ 12 կրեդիտ ծավալով մագիստրոսական թեզը և 72 կրեդիտ ծավալով մասնագիտական դասընթացների կրթամասը: Ծրագրի ելքային կրթական արդյունքները ներառում են հետևյալ մասնագիտական գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները.</i></p> <p><i>(Գիտելիք) ունի տնտեսագիտության վերաբերյալ խոր և համակարգված գիտելիքներ, կարող է օգտագործել ոլորտի հիմնարար հետազոտությունները, տնտեսագիտական հասկացությունների, տնտեսական երևույթների և դրանց օրինաչափությունների ուսումնասիրման հիմնական սկզբունքները, ինչպես նաև ունի ձեռնարկությունների տնտեսագի-տության և կառավարման</i></p>	

վերաբերյալ կիրառական գիտելիքներ, տնտեսագիտությանը հարակից մասնագիտությունների որոշակի իմացություն,

(Կարողություն) տիրապետում է տնտեսագիտությանը բնորոշ հեղուկության մեթոդներին, ունի ինքնուրույն գիտահեղուկական աշխատանքի կատարման, հեղուկության արդյունքների մշակման և գիտական մամուլում հրատարակման, տվյալների բազաների, ծրագրային փաթեթների, օգտագործման, արդի պահանջները բավարարող գիտական ակնարկների, ռեֆերատների, ելույթների, հոդվածների պատրաստման փորձառություն, և՛ տեսական, և՛ կիրառական ոլորտներում ինքնուրույն աշխատելու կարողություններ,

(Հմտություն) ունի տնտեսագիտության տարբեր ոլորտներում հեղուկական աշխատանքներ կատարելու հմտություններ, տիրապետում է բավարար գիտելիքների և հմտությունների՝ բարձրագույն կրթության երրորդ մակարդակում տնտեսագիտության բնագավառում ուսումը շարունակելու համար:

10. Ծրագրի նպատակները և խնդիրները

«**Տնտեսագիտություն**» մասնագիտության մագիստրատուրայի կրթական ծրագրի նպատակն է պատրաստել տնտեսագիտության ոլորտում հիմնարար պատրաստվածություն և վերլուծական մտածողություն ունեցող տնտեսագետներ, որոնց գործունեությունն ուղղված կլինի տնտեսական երևույթների վերլուծությանն ու տնտեսության մրցունակության բարձրացմանը նպաստող հետազոտությունների իրականացմանը:

Ելնելով բուհի առաքելությունից՝ Կրթական ծրագիրն իրականացնում է հետևյալ խնդիրները՝

Կրթություն

1. Ստեղծել համագործակցային միջավայր՝ իրականացնելու տնտեսագետի պատրաստման կրթական ծրագրի որակի ապահովման ազգային չափանիշներին և աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան կրթություն:
2. Տրամադրել անհրաժեշտ գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ տնտեսագիտության ոլորտում հիմնարար պատրաստվածություն ձեռք բերելու համար:
3. Ձևավորել տնտեսագետին անհրաժեշտ վերլուծական գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ:
4. Նպաստել շրջանավարտների մրցունակությանը աշխատաշուկայում և նրա՝ որպես վերլուծական մտածողություն ունեցող հասարակության անդամի ձևավորմանը:
5. Զարգացնել ուսանողների մոտ սովորելու, նորն ընդունելու և անընդհատ կատարելագործվելու հմտություններ:

Հանրային ծառայություն

1. Նպաստել ուսանողների մասնագիտական որակավորման բարձրացմանը՝ ներգրավելով նրանց արտաքին շահակիցներին մատուցվող մասնագիտական ծառայությունների տրամադրման գործընթացին:

11. Կրթական ծրագրի մասնագիտական կոմպետենցիաների շրջանակը	Ուսումնառության վերջնարդյունքները
<p>Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <p>Ա 1. Տնտեսագիտության վերաբերյալ խորը և համակարգված գիտելիքներ.</p> <p>Տնտեսագիտության տեսության և պրակտիկայի հիմնադրույթների, միկրո, մակրո մակարդակներում գիտահետազոտական հիմքերի, ինչպես նաև մասնագիտական արդի հիմնախնդիրների իմացություն:</p>	<p>Ունի հիմնարար գիտելիքներ ճյուղային տնտեսագիտության և այլ անհրաժեշտ ոլորտներին առնչվող տեսությունների, դրանց սկզբունքների, ինչպես նաև տնտեսագիտությանը հարակից մասնագիտությունների որոշակի իմացություն:</p> <p>Շուկայական համակարգի տարրերի վերաբերյալ կիրառական գիտելիքները գիտականորեն վերլուծելու և կորպորատիվ ֆինսական և տեղեկատվական համակարգերի միջոցով դրանք տնտեսության իրական հատվածում օգտագործելու կարողություն:</p> <p>Տիրապետում է տնտեսագիտությանը բնորոշ հետազոտության մեթոդներին:</p>
<p>Ա 2. Տնտեսափիլիսոփայական հիմնական հայեցակարգերի տիրապետում:</p>	<p>Գիտի տնտեսագիտության փիլիսոփայության հիմունքները և դրա հիմքերը դասական փիլիսոփայության մեջ:</p> <p>Կարող է ներկայացնել փիլիսոփայական մտքի զարգացումը, ժամանակակից փիլիսոփայական և տնտեսագիտական ուղղությունների միջև կապը:</p> <p>Տիրապետում է տնտեսագիտության ժամանակակից տեսություններին, հասարակական կյանքում փիլիսոփայության սոցիալական դերին, ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ակտիվ դերին սոցիալական խնդիրների լուծման համատեքստում:</p>

<p>Ա 3. Կիրառական գիտելիքներ բիզնես նախագծերի, ինչպես նաև կորպորատիվ ֆինանսական և տեղեկատվական համակարգերի կառավարման գործընթացի վերաբերյալ:</p>	<p>Գիտի պլանավորել և կառուցել նախագիծ, ծրագրի կառավարման սկզբունքները, փուլերը, թեմաները, գործընթացները և ծրագրի կյանքի ցիկլը, բիզնես նախագծերի հիմնական մոտեցումները: Գիտի, թե ինչպես ստեղծել և ղեկավարել նախագծերի կառավարման թիմեր, որոնք անհրաժեշտ են ծրագիրն հաջողությամբ մշակելու և ավարտելու համար,</p> <p>Կարող է գործնականում կիրառել նախագծի կառավարման փուլերի և գործիքների առանձնահատուկ մոտեցումները, ներքին շահագրգիռ կողմերին տեղեկատվություն տրամադրել ծրագրի ծախսերի վերաբերյալ՝ հաշվի առնելով այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են ինքնարժեքը, փոփոխական ծախսերը և շահույթը:</p> <p>Տիրապետում է ծրագրի կառավարման արդյունավետությունը բարձրացնելու համար ինչպես օգտագործել տարբեր գործիքներ, հնարավորությունների և ռիսկերի լուծման և նվազագույնի հասցնելու համար ինչպիսի ռազմավարություններ մշակել և կիրառել:</p>
<p>Ա 4. Հիմնարար մասնագիտական գիտելիքներ ձեռնարկատիրական գործունեության կազմակերպման, կառավարման, արտադրական բիզնեսի զարգացման, պետական և իրավական կարգավորման, ապահովագրական քաղաքականության մշակման վերաբերյալ:</p>	<p>Գիտի ձեռնարկատիրական գործունեության կարգավորման, ֆինանսական վերլուծության, գործարար հաղորդակցման, ձեռներեցության և ծառայությունների բիզնեսի կարգավորման հիմնական մոտեցումները, բանկային գործունեության ՀՀ օրենքները և կառավարման սկզբունքներն ու գործառույթները, ՀՀ տնտեսությունում ապահովագրական շուկայի զարգացման միտումները և ոլորտի վերաբերյալ ՀՀ-ում գործող օրենսդրությունը:</p> <p>Կարող է նորարարական միտքը վերածել բիզնեսի, կազմել տարբեր բնագավառների վերաբերող բիզնես պլան, կատարել տնտեսական գործունեության ֆինանսական արդյունքների գնահատում և վերլուծություն, դասակարգել ապահովագրության տեսակները, գնահատել ձեռնարկատիրական ռիսկերը:</p>

	<p>Տիրապետում է ՀՀ ձեռնարկատիրական համակարգի ձևավորման և կարգավորման առանձնահատկություններին, ձեռներեցության սկզբունքներին, ժամանակակից բիզնեսի իրավական կարգավորման հիմնախնդիրներին, կառավարման ձևերին, տնտեսական սոցիոլոգիայի հիմնահարցերի վերլուծության մեթոդներին:</p>
<p>Ա5. Երկրի մակրոտնտեսական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային քաղաքականությունների էության և սկզբունքների իմացություն և ժամանակակից քննարկումներում վերլուծելու և արտահայտվելու կարողություն:</p>	<p>Գիտի պետության տնտեսական գործունեության հիմնական բնագավառները և գործառույթները, ՀՀ տնտեսության մրցունակության և արտաքին տնտեսական հիմնախնդիրները, հարկային քաղաքականության իրականացման ձևերն ու սկզբունքները, դրամավարկային քաղաքականության էությունը, գործառույթները, գործիքակազմը,</p> <p>Կարող է բնութագրել պետության դերը միջազգային առևտրի կարգավորման գործում, կատարել իրավիճակային ֆինանսական վերլուծություն տնտեսության իրական հատվածում, վերլուծել արդյունավետ հարկային բեռի սահմանման ուղիները, ճանաչել գների վրա ազդող հիմնական մեխանիզմները,</p> <p>Տիրապետում է տնտեսական հաշվարկներ կատարելու մեթոդները գործնականում կիրառելու հմտություններին, պետության վարքագծի հիմնական սկզբունքներին, տնտեսական քաղաքականության ուղղություններին, միկրո և մակրոմակարդակում տնտեսական լուծումների վերաբերյալ կառավարչական որոշումների կայացման մեխանիզմներին:</p>
<p>Ա 6. Գիտական հետազոտությունների ընդհանուր և սոցիալ-իրավական մեթոդաբանության և գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացման վերաբերյալ խոր և համակողմանի գիտելիք:</p>	<p>Գիտի գիտության փիլիսոփայության հիմունքները, գիտական հետազոտությունների մեթոդաբանության հիմնական դրույթները, գիտական հետազոտությունների պլանավորման և տեղեկատվության համակարգման հիմնական մեթոդները և միջոցները:</p>
<p>Կրթական ծրագրի գործնական մասնագիտական կոմպետենցիաների շրջանակը</p>	<p>Ուսումնառության վերջնարդյունքները</p>

<p>Բ 1. Մասնագիտական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն:</p>	<p>Գիտի ժամանակակից տնտեսագիտական տեսությունները, դրանց մեկնաբանությունները, հետազոտության նորագույն մեթոդներն ու միջոցները, մասնագիտական գործունեության բնագավառում առաջացող գործնական իրավիճակների համակարգը և տեսակները: Կարող է օգտագործել ոլորտի հիմնարար հետազոտությունները, տնտեսական երևույթների և դրանց օրինաչափությունների ուսումնասիրման հիմնական սկզբունքները, տեսությունները և կիրառել ստացած տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակները լուծելու համար: Տիրապետում է գիտելիքները ձեռնարկատիրական ոլորտի խնդիրների լուծման գործընթացում կիրառման հմտություններին:</p>
<p>Բ2. Քննադատական և վերլուծական մտածողություն, թիմում աշխատելու, կոնֆլիկտային իրավիճակները վերլուծելու, լուծումներ առաջարկելու կարողություն:</p>	<p>Գիտի տնտեսական խնդիրների, կոնֆլիկտների առաջացման պատճառները և դրանց լուծման միջոցները: Կարող է աշխատել թիմում և արդյունավետ բանավիճել, լուծել խնդիրներ և կայացնել օբյեկտիվ որոշումներ, կողմնորոշվել, գիտականորեն արտահայտվել ժամանակակից ֆինանսատնտեսական քննարկումներում: Տիրապետում է միջանձնային արդյունավետ հարաբերությունների, բարոյական և էթիկական արժեքների պահպանման և օբյեկտիվ որոշումների կայացման հմտություններին:</p>
<p>Բ3. Մասնագիտական թեմաների շուրջ գիտական ռեֆերատների, ակնարկների, հոդվածների, զեկուցումների պատրաստման կարողություններ:</p>	<p>Գիտի գիտական ռեֆերատների, հոդվածների կարևորությունը մագիստրոսական թեզի պատրաստման գործընթացում և դրանց ներկայացվող չափանիշները: Կարող է տարբեր բնագավառներում օգտագործել և ներկայացնել կառավարման ոլորտում ուսումնասիրությունների, գիտական հետազոտությունների արդյունքները, փաստացիի հետ համադրել և արդյունավետ եզրահանգումներ</p>

	<p>կատարել, ինչպես նաև հանդես գալ հիմնավորված առաջարկություններով:</p> <p>Տիրապետում է տեղեկատվական համակարգերից օգտվելու հմտություններին, տարբեր աղբյուրներից դրանք հավաքագրելու և վերլուծելու մեթոդներին, գիտական ռեֆերատների, ելույթների պատրաստման տեխնիկային:</p>
<p>Բ 4. Գիտահետազոտական հիմնահարցերի շուրջ ինքնուրույն ուսումնասիրություններ կատարելու և գիտամանկավարժական գործունեություն ծավալելու կարողություն:</p>	<p>Գիտի գիտական աշխատանք կատարելու սկզբունքները, դրա կարևորությունը տնտեսության զարգացման և հասարակական արդյունքի ավելացման գործում:</p> <p>Կարող է ինքնուրույն վեր հանել մասնագիտական հիմնախնդիրները՝ օգտագործելով գիտական հետազոտության մեթոդներ, ուսումնասիրել և վերլուծել դրանք, կատարել խնդրի լուծման առաջարկություններ: Պատրաստել պրակտիկ խնդիրների լուծման վերաբերյալ զեկույցներ և կանոնակարգեր:</p> <p>Տիրապետում է գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու, գիտական նորոյթները համադրելու, արժևորելու և առաջարկություններ ներկայացնելու հմտություններին:</p>
<p>Կրթական ծրագրի ընդհանրական կոմպետենցիաների շրջանակը</p>	<p>Ուսումնառության վերջնարդյունքները</p>
<p>Գ 1. մասնագիտության ոլորտում տնտեսագիտորեն հիմնավորված գրավոր և բանավոր հաղորդակցման կարողություն հայերեն և օտար լեզուներով, ֆինասատնտեսական եզրույթների օգտագործում՝ մտքերը տրամաբանորեն արտահայտելու, հիմնավորված եզրակացություններ կատարելու, դրանք բանավոր և գրավոր ձևերով պատշաճ ներկայացնելու և ֆինանսատնտեսական խնդիրների լուծման գործընթացում կիրառելու կարողություն:</p>	<p>Գիտի օտար լեզվով համապատասխան մասնագիտական տերմիններն ու արտահայտությունները, (ունենալ հաղորդակցվելու ունակություն:</p> <p>Կարող է կազմել և թարգմանել մասնագիտական թեմաների վերաբերյալ պարզ տեքստեր, գրավոր և բանավոր ձևերով պատշաճ ներկայացնել մտքերը, վերլուծել իրականացված հետազոտությունների տեսական և գիտագործնական նշանակությունը, կատարել հիմնավորված եզրակացություններ:</p> <p>Տիրապետում է ստացած գիտելիքները ֆինանսատնտեսական խնդիրների լուծման</p>

	<p>գործընթացում կիրառելու, գիտական սկզբնաղբյուրների ուսումնասիրության արդյունքներով հետազոտության նպատակի և խնդիրների առաջադրման հմտություններին:</p>
<p>Գ 2. Համակարգչային հմտություններ և ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառում. նորագույն տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման, մասնագիտական գործունեության բնագավառում հետազոտվող գործընթացների և երևույթների գնահատման մաթեմատիկական մոդելների և մեթոդների, համակարգչային տեխնոլոգիաների մշակման, ներդրման, ֆինանսական տվյալների վերլուծության կարողություն:</p>	<p>Գիտի տեղեկատվության հավաքագրման, պահպանման և վերամշակման հիմնական եղանակները, ֆինանսատնտեսական համակարգերի կառավարման ժամանակակից մեթոդները, Կարող է ինքնուրույն ձեռք բերել գիտելիքներ՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաները, կիրառել ֆինանսատնտեսական համակարգերի կառավարման նորագույն տեխնոլոգիաներ, Տիրապետում է համակարգչից ազատ օգտվելու, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների միջոցով հետազոտության թեմային առնչվող գիտական տեղեկույթի հավաքագրման, համակարգման, վերլուծության և ընդհանրացման, ինչպես նաև ֆինանսական տվյալների վերլուծության ժամանակակից համակարգչային հմտություններին և նեղ մասնագիտական ծրագրերի:</p>
<p>Գ 3. Թիմում աշխատելու, աշխատանքի նկատմամբ բարձր պատասխանատվություն ունենալու, միջառարկայական համագործակցություն իրականացնելու և տարբեր բնագավառների ներկայացուցիչների հետ արդյունավետ բանակցություն վարելու, կրթությանը վերաբերող գիտությունների հայեցակարգերին և տեսություններին քննադատական և վերլուծական մոտեցում ցուցաբերելու կարողություններ:</p>	<p>Գիտի թիմային աշխատանք կատարելու կարևորագույն սկզբունքները: Կարող է թիմում հանդես բերել նախաձեռնողականություն, բարձր պատասխանատվությամբ մոտենալ թիմում՝ իրեն առաջադրված գործառույթներին, թիմի մնացած անդամների հետ իրականացնել արդյունավետ բանակցություն, անհրաժեշտության դեպքում նպաստելով թիմի այլ անդամների գործույթների իրականացմանը:</p>

	<p>Տիրապետում է թիմային աշխատանք կատարելու, ներկայացնելու և արդյունավետ բանավիճելու հմտություններին:</p>
<p>Գ 4. Ժամանակի կառավարման և առաջադրանքը ժամանակին պատշաճ կատարման կարողություն</p>	<p>Գիտի ներկայումս ժամանակի կառավարման անհրաժեշտությունը և արդյունավետ մեթոդները: Կարող է ցուցաբերել և՛ տեսական, և՛ կիրառական ոլորտներում ինքնուրույն աշխատելու կարողություններ, ինքնուրույն մշակել մագիստրոսական թեզի աշխատանքային պլանը, սահմանված ժամկետներում լուծել հետազոտական խնդիրը և գտնել համապատասխան աղբյուրները: Տիրապետում է գործնականում ժամանակն արդյունավետ օգտագործելու, իր փորձը թիմային աշխատանքում և շրջակա միջավայրում տարածելու և տնտեսագիտության տարբեր ոլորտներում հետազոտական աշխատանքներ կատարելու հմտությունների:</p>
<p>Գ5. Շարունակական կրթություն. ինքնուրույն սովորելու կազմակերպական կարողություն:</p>	<p>Կարող է</p> <ul style="list-style-type: none"> • ինքնուրույն պլանավորել և կազմակերպել աշխատանքը, նպատակաուղղված շարունակել ուսումնառությունը: • պարբերաբար բարձրացնել մասնագիտական որակավորումը: • ուսումնասիրել տնտեսագիտությունը և դրա կիրառման պրակտիկան, մասնագիտական գրականությունը, բարելավել մասնագիտական գործունեությունը և ինտեգրվել հարափոփոխ և պահանջկոտ աշխատանքային միջավայրին: • շարունակել ուսումնառությունը տնտեսագիտության բնագավառում բարձրագույն կրթության երրորդ մակարդակում:
<p>12. ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ</p> <p>Գավառի պետական համալսարանում իրականացվող «Տնտեսագիտություն» մասնագիտական կրթական ծրագրի իրականացման ընթացքում կիրառվում են տարբեր ինտերակտիվ մեթոդներ, որոնք ուսանողներին առավելագույնս ներգրավում են ուսուցման գործընթացի մեջ՝ զարգացնելով ուսանողի մտածողությունը,</p>	

ճանաչողական ակտիվությունը, հաղորդակցման հմտությունները: Դասախոսներն առաջնորդվում են հետևյալ մեթոդներով՝

Բովանդակային ուսուցում/դասախոսություն/ ուսանողներին ներկայացվում են հիմնարար գիտելիքներ տեսական-պատմական, ճյուղային տնտեսագիտության և այլ անհրաժեշտ ոլորտներին առնչվող տեսությունների, դրանց սկզբունքների վերաբերյալ:

Իլյուստրատիվ մեթոդ _ կատարվում են տարբեր մոդելների, մեխանիզմների, գծագրերի, շնորհանդեսների և թեմային առնչվող հետաքրքիր նյութերի ցուցադրություններ:

Համագործակցային ուսուցում _ խթանում է ուսանողների ակտիվ մասնակցությունը ուսումնական գործընթացին՝ զարգացնելով ուսանողի՝ թիմում աշխատելու և աշխատանքը ներկայացնելու ունակությունները, ղեկավարման հմտությունները, քննադատական և վերլուծական մտածողությունը:

Հարցադրում _ ուսանողներին հնարավորություն է տալիս ներկայացնել սեփական եզրակացությունները և անհրաժեշտության դեպքում արդյունավետ բանավիճել:

Իրավիճակի ուսումնասիրման մեթոդ _ խմբին ներկայացվում է աշխատանքային որևէ իրավիճակի նկարագրություն: Ուսանողներին առաջարկվում է քննարկել, վերլուծել իրավիճակը և հանդես գալ առաջարկությամբ՝ այդպիսով ուսանողի մոտ զարգացնելով խնդիրների լուծման և օբյեկտիվ որոշումների կայացման կարողություններ:

Քննարկումներ համապատասխան ոլորտի առաջատար մասնագետների հետ՝ հրավիրելով վերջիններիս դասախոսությունների՝ շաղկապելու տեսական գիտելիքները գործնական կիրառման հետ:

Ուսանողների գիտահետազոտական աշխատանք /հետազոտական մեթոդ/ _ հետազոտական աշխատանքի հիմնական նպատակն է մագիստրոսի մոտ մասնագիտական ոլորտում հետազոտական, վերլուծական, ստեղծագործական ունակությունների ձեւավորումն ու զարգացումը: Այն օգնում է ուսանողներին իրականացնել ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքներ, խթանել ուսանողների մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների զարգացումը, ապահովել կայուն կապ դասախոսների հետ (առցանց էլեկտրոնային հետազոտություններ), որոնք օգնում են ուսանողին ձեռք բերելու ինքնուրույն գործունեության իրականացման կարողություն:

13. ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ

Մասնագիտական գիտելիքների և իմացության գնահատման մեթոդները

Ուսանողների Ա1-Ա6 գիտելիքները և իմացությունը գնահատվում է հետևյալ ձևերով.

- առաջադրանքներ,
- քննություններ,
- անհատական ուսումնական հանձնարարություններ և քննություններ,
- բանավոր հարցում,
- մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն:

Գործնական մասնագիտական կարողությունների գնահատման մեթոդները

Ուսանողների Բ1-Բ4 գործնական կարողությունները գնահատվում են հետևյալ ձևերով.

- քննություններ,
- մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն,
- առաջադրանքներ,
- զեկույցների պատրաստում,

- գիտահետազոտական և գիտամանկավարժական պրակտիկա:

Ընդհանրական կարողությունների գնահատման մեթոդները

Ուսանողների Գ1-Գ5 ընդհանրական կարողությունները գնահատվում են հետևյալ ձևերով.

- քննություններ,
- զեկուցումներ,
- ռեֆերատներ,
- մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն:

14. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Մագիստրոսի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագրեր իրականացնող բարձրագույն ուսումնական հաստատությունը պետք է ունենա համապատասխան նյութատեխնիկական բազա՝ սովորողների առարկայական և միջառարկայական պատրաստությունը, լաբորատոր, գործնական և հետազոտական աշխատանքներն ապահովելու համար:

Մագիստրոսական ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ նյութատեխնիկական ապահովման ցանկն ընդգրկում է՝

- տեսալսողական կաբինետ,
- ուսումնական լսարաններ՝ ահավորված մուլտիմեդիական ցուցադրական համալիրներով,
- համակարգչային լսարան՝ գլոբալ որոնողական համակարգերից օգտվելու հնարավորությամբ,
- ուսումնամեթոդական կաբինետներ,
- էլեկտրոնային հրատարակումներ օգտագործելու դեպքում՝ այդ բազայից օգտվելու հնարավորություն:

15. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

«Տնտեսագիտություն» մասնագիտական կրթական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահովվի գիտամանկավարժական կադրերով, ովքեր ունեն դասավանդվող առարկային համապատասխանող մասնագիտական բազային կրթություն (առնվազն դիպլոմավորված մասնագետի կամ մագիստրոսի որակավորում) և իրականացնում են գիտական կամ գիտամանկավարժական, գիտամեթոդական գործունեություն:

Մասնագիտական դասընթացների ուսումնական գործընթացը ապահովող դասավանդողների առնվազն 30%-ը պետք է ունենան գիտական աստիճան և /կամ/ կոչում: Կրթական գործընթացի մեջ կարող են ընդգրկվել նաև դասախոսներ՝ պրակտիկաների բազային մարմինների, ՀՀ ֆինանսական համակարգի, տնտեսության իրական հատվածի ձեռնարկատիրական միավորների, պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մասնագիտական կազմակերպությունների, գիտահետազոտական հաստատությունների համակազմից:

«Տնտեսագիտություն» կրթական ծրագրի պրոֆեսորադասախոսական կազմը պետք է ունենա հետևյալ բնութագրերը.

Մասնագետի բնութագիր.

Անձնային որակներ.

1. Տարբեր իրավիճակներում ինքնադրսևորվելու, ուսումնական գործընթացում հնարավոր խնդրահարույց իրավիճակները հարթելու, ուսումնառողների մոտ սեփական գործունեության նկատմամբ

պատասխանատվության և վարվեցողության նորմեր ձևավորելու, ուսումնառողների ներուժի օբյեկտիվ գնահատելու կարողություններ:

Մանկավարժական որակներ.

1. Մանկավարժական նորագույն տեխնոլոգիաների իմացություն և կիրառում, ՀՀ գործող օրենսդրական փաստաթղթերի, մակրոտնտեսական և միկրոտնտեսական ցուցանիշների իմացություն և դրանց ներկայացման, մեկնաբանման, վերլուծության կարողություն, ուսանողների ստեղծագործական, վերլուծական, քննադատական մտածողության զարգացում, սովորողների միջև միջանձնային և խմբային փոխհամագործակցությունը խթանելու հմտություն, մանկավարժական տարբեր մեթոդների, հնարների համադրում, անհատական և խմբային աշխատանքի կազմակերպում, ուսումնառողների սովորելու դրդապատճառների ձևավորում և խթանում, դասավանդման նպատակների և խնդիրների ձևակերպման կարողություն, դասընթացի ծրագրի կազմման և մշակման կարողություն:

Կազմակերպչական բնութագիր.

1. Ուսուցման լավագույն ձևերի ու մեթոդների ընտրության, սուբյեկտների միջև փոխգործակցության մոդելավորման կարողություն,
2. Վերահսկողության, գնահատման գործընթացների մոդելավորման կարողություն,
3. Անհրաժեշտ ուսումնական միջավայր ձևավորելու և ծրագրերը արդյունավետորեն իրականացնելու կարողություն,
4. Ժամանակի ճիշտ պլանավորման և կառավարման կարողություն:

Հաղորդակցական հմտություններ.

1. Խոսքի բարձր մշակույթի դրսևորում, օտար լեզուների իմացություն,
2. Մանկավարժական հաղորդակցման մշակույթի զարգացում:

Համակարգչային ծրագրերի իմացություն

1. Համակարգչային ծրագրերի ազատ տիրապետում և դասավանդման գործընթացում դրանք կիրառելու հմտություն:

Դասախոսի մասնագիտական որակներին ներկայացվող պահանջները.

1. **Իմանա** դասավանդած առարկան, համապատասխան գիտակարգը, ձեռնարկատիրությունների ստեղծման իրավական հիմքերը, կազմակերպաիրավական տեսակները, ձեռներեցության տեսության, կառավարման տեսական հիմունքները, տնտեսական գործունեության պլանավորման ժամանակակից մոդելները, տնտեսական երևույթների և դրանց օրինաչափությունների ուսումնասիրման հիմնական սկզբունքները, տեսությունները, մասնագիտացման ոլորտի առանձնահատկություններն ու հիմնախնդիրները,
2. **Կարողանա** մշակել և իրականացնել ներդրումային նախագծեր, գործարար առաջարկներ, ձեռնարկությունների գործունեության բարելավմանն ուղղված ծրագրեր, ուսուցանել գործարար պլան կազմելու մեթոդներ, վերհանել ձեռնարկության մրցակցային ռազմավարության ռիսկերը, գիտելիքներ հաղորդել դասավանդման արդի մեթոդներով, կազմակերպել և համակարգել մասնագիտական ուսուցման գործընթացի բոլոր փուլերը, վերլուծել ուսուցման գործընթացի արդյունքները, զարգացնել մասնագիտական և մանկավարժական հմտությունները,

3. **տիրապետի** մասնագիտական ու մանկավարժական գիտելիքները խորացնելու, ձեռնարկատիրական մտածելակերպ ձևավորելու հմտություններին, ձեռնարկությունների և արտադրական ճյուղերի զարգացման դինամիկային, մասնագիտական ուսումնասիրման առարկա հանդիսացող տարբեր տնտեսական երևույթների, դրանց փոփոխման օրինաչափությունների վերլուծության, գործնականում դրանց կիրառման հմտություններին, հետազոտության, ուսուցման և գնահատման մեթոդներին, տվյալ ուսուցման ձևի կազմակերպման համար անհրաժեշտ իրազեկություններին (կոմպետենցիաներին):

16. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ՀԵՏԱԳԱ ՌԻՍՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Տնտեսագիտության մագիստրոսը պատրաստ է կրթությունը շարունակելու՝

- ասպիրանտուրայում (մագիստրոսի հիմնական կրթական ծրագիրը յուրացնելուց հետո)՝ ստանալու հետազոտողի որակավորում (գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան):

17. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐԸ

Տնտեսագիտության մագիստրոսը բուհն ավարտելուց հետո կարող է աշխատել հետևյալ բնագավառներում՝

- Տնտեսության իրական հատվածի ձեռնարկատիրական միավորներ,
- Տնտեսության ֆինանսական հատված /բանկեր, վարկային կազմակերպություններ, ապահովագրական ընկերություններ/,
- պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններ,
- նախարարությունների ֆինանսական ծառայություններ,
- կառավարությանը ենթակա մարմիններ,
- նախարարությանը ենթակա մարմիններ /սոցիալական ոլորտի գործունեություն՝ դպրոցներ, մշակութային հաստատություններ/:
- բուհերի համապատասխան ամբիոններում՝ որպես դասախոս,
- գիտահետազոտական հաստատություններում՝ որպես գիտաշխատող:

18. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՌԻՍԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գավառի պետական համալսարանում իրականացվող «Տնտեսագիտություն» մասնագիտական կրթական ծրագրի կայունությանը նպաստող գործոններն են դիմորդների շրջանում Տնտեսագիտություն մասնագիտության նկատմամբ եղած պահանջարկը, հանրապետական և մարզային տարբեր հաստատություններում աշխատատեղի հնարավորությունը, ԳՊՀ շրջանավարտների՝ պետական կառավարման համակարգում աշխատելու փորձը, գործատուներից ստացված դրական կարծիքները, ԳՊՀ գործընկեր եվրոպական բուհերում տնտեսագետ ուսանողների սովորելու հնարավորությունը, բակալավրի որակավորմամբ տնտեսագետների՝ մագիստրատուրայի կրթական աստիճանում սովորելու հնարավորությունը, բուհի Կառավարման և ֆինանսների ամբիոնի կադրային համալրվածությունը, տնտեսական ոլորտի պրակտիկ մասնագետներին ուսումնական գործընթացի մեջ ներգրավումը, «Տնտեսագիտություն» մասնագիտական կրթական ծրագրով սովորողների համար պրակտիկայի բազայի

առկայությունը՝ ի դեմս մի շարք հաստատությունների, ԳՊՀ Տնտեսագիտական ֆակուլտետի «Տնտեսագիտություն» բաժնի շրջանավարտներին համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելվածի տրամադրումը, տնտեսագետ մասնագետներին գործատուների կողմից ներկայացվող պահանջների և կրթական ծրագրի վերջնարդյունքների համապատասխանեցման շարունակական աշխատանքը, ՀՀ Սահմանադրության, օրենքների փոփոխություններին համապատասխան կրթական ծրագրի բովանդակության վերանայումն ու արդիականացումը, ԳՊՀ-ում էլեկտրոնային ուսուցման՝ «Learn.gsu.am» համակարգի, էլեկտրոնային գրադարանի՝ «E-Library.gsu» առկայությունը:

Ծրագրի կայունությանը սպառնում են ուսանողների մեծ մասի ընտանիքների սոցիալական անապահով վիճակը, ուսման վարձը վճարելու դժվարությունները, ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի ժողովրդագրական բացասական միտումները, դիմորդների թվի զգալի նվազումը, Տնտեսագիտություն բաժնի ուսանողների՝ եվրոպական ծրագրերին մասնակցելու համար անհրաժեշտ օտար լեզվի իմացության ցածր մակարդակը:

Մասնագիտական կրթական ծրագրի ռիսկայնությունը հաղթահարելու և կայունությունը ապահովելու միջոցներ ենք համարում ուսանողների ուսման վարձավճարների փոխհատուցումը ԳՊՀ-ի և տարբեր հիմնադրամների կողմից, ուսանողների համար կազմակերպվող օտար լեզվի դասընթացները, ամառային և ձմեռային դպրոցները, ՏՀՏ-ների ընձեռած հնարավորությունների օգտագործումը, հեռավար դասերի անցկացումը, օգտակար էլեկտրոնային պաշարների օգտագործումը, վեբինարներին ուսանողների մասնակցությունը, «Տնտեսագիտություն» մասնագիտական կրթական ծրագրի բարելավման նպատակով բենչմարքինգի գործիքների կիրառումը:

ՄԱՍ I. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Կրեդիտային համակարգը ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման, արժևորման, կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:

Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման համակարգը (ECTS) միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը մեկ ուսումնական տարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:

ECTS համակարգի կարևոր հատկանիշներն են.

- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,
- կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին. դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, մագիստրոսական թեզի պատրաստմանը, պաշտպանությանը և այլ աշխատանքներին,
- կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների համառոտագրերը, նախապայմանները և հատկացված կրեդիտները, դասավանդման և ուսանողների գիտելիքների ստուգման ու գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են վաղօրոք (տպագրվում և/կամ տեղադրվում են ԳՊՀ կայքէջում):

ECTS կրեդիտը դասընթացը (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով

արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդունելի միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

ECTS կրեդիտի կարևոր հատկանիշներն են.

- ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքը, մագիստրոսական թեզի պատրաստումն ու պաշտպանությունը և այլն,
- կրեդիտը չափում է ուսանողի ուսումնական բեռնվածքը և նրա ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
- կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների ողջ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ թվանշանների) հետ միասին,
- կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով,
- կրեդիտը չի չափում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:

2. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և մագիստրոսի կրթական ծրագրի աշխատածավալը

2.1. ԳՊՀ-ում մագիստրոսի կրթական աստիճանում ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը կազմում է 1800 ժամ, որը համարժեք է 60 ECTS կրեդիտի:

2.2. 1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:

2.3. Ուսումնական տարվա տևողությունը 20 շաբաթ է, որից 14-ը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և

գարնանային: Ըստ այդմ՝ կիսամյակի ուսումնական պարապմունքների տևողությունը սահմանվում է 14 շաբաթ:

2.4. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ ծանրաբեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1.5 ակադեմիական կրեդիտի:

2.5. Մագիստրոսի կրթական ծրագրում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ:

2.6. Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը 120 կրեդիտ է:

3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները

3.1. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների նշումով:

3.2. Մեծածավալ դասընթացները բաժանված են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների:

3.3. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) իրենց յուրացման բնույթով բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝

ա) պարտադիր դասընթացներ՝ ամրագրված որոշակի կիսամյակներում,

բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնք առաջարկվող ցանկից ընտրում է ուսանողը, իսկ դրանց յուրացման կիսամյակը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ ազատ:

4. Ուսումնական ծրագիրը

4.1. Մագիստրոսի ուսումնական ծրագիրը ներառում է երկու հիմնական կրթամաս՝ ուսումնական և հետազոտական, ինչպես նաև կրթական այլ մոդուլներ:

Ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 1

Կրթամասերի բաշխումն ըստ կրեդիտների

	1-ին կիսամյակ	2-րդ կիսամյակ	3-րդ կիսամյակ	4-րդ կիսամյակ	Ընդամենը
--	------------------	------------------	------------------	------------------	----------

Ուսումնական	27	24	15	6	72
Հետազոտական	3	6	15	24	48

Կրթամասերի բաշխումն՝ ըստ կրեդիտների
Աղյուսակ 2

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
<i>Ընդհանուր մասնագիտական</i>	<i>6</i>	<i>3</i>
<i>Մասնագիտացված պատրաստման դասընթացներ</i>	<i>66</i>	
պարտադիր	60	16
կամընտրական	6	2
Կրթական այլ մոդուլներ	48	5
Ընդամենը	120	25

Մագիստրոսական ծրագրի պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտայնությամբ հետևյալ դասընթացները (աղյուսակ 2).

Աղյուսակ 2

Մոդուլ- դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/վ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
------------------	--------	------------------------	----------	---------------

Օտար լեզու մասնագիտական հաղորդակցման ոլորտում (անգլերեն)	2	28 (0/28/0)	1	Քննություն
Գիտահետազոտական աշխատանքի մեթոդաբանություն	2	28 (20/8/0)	2	Ստուգարք
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական հետազոտություններում	2	28 (14/14/0)	2	Ստուգարք
Բիզնեսի իրավական կարգավորման հիմնախնդիրները	3	30 (26/4/0)	4	Քննություն
Տնտեսական սոցիոլոգիա	3	56 (40/16/0)	3	Ստուգարք
Տնտեսագիտության փիլիսոփայություն	3	30 (24/6/0)	4	Ստուգարք
Տնտեսության պետական կարգավորման հիմնախնդիրները	3	28 (24/4/0)	1	Քննություն
Մտավոր սեփականության իրավունք և արտոնագրային գործ	3	28 (20/8/0)	1	Ստուգարք
Նախագծի կառավարում	5	28 (24/4/0)	2	Քննություն
Էկոնոմետրիկա	3	30 (20/10/0)	3	Քննություն
Գործարար հաղորդակցում	4	28 (20/8/0)	2	Ստուգարք
Ֆինանսական վերլուծություն	5	42 (24/18/0)	1	Քննություն
Հաշվապահական հաշվառման արդի հիմնախնդիրները ֆինանսական կազմակերպություններում	5	28 (24/4/0)	1	Քննություն
Ծառայությունների բիզնեսի զարգացման արդի հիմնախնդիրները	5	42 (34/8/0)	1	Քննություն
Արտադրական բիզնեսի զարգացման հիմնախնդիրները	6	42 (34/8/0)	2	Քննություն
Բանկային մենեջմենթ	3	28 (24/4/0)	2	Քննություն
Կորպորատիվ ֆինանսական կառավարում	4	28 (24/4/0)	2	Քննություն

Կորպորատիվ տեղեկատվական համակարգեր	2	28 (24/4/0)	1	Ստուգարք
Լոգիստիկա	3	30 (24/6/0)	3	Քննություն

Մագիստրոսական ծրագրի կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երկուսը. (աղյուսակ 3).

Աղյուսակ 3

Մոդուլ- դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Սոցիալական ձեռնարկատիրություն	6	30 (24/6/0)	3	Ստուգարք
Սոցիալ-տնտեսական կանխատեսման մեթոդներ				

Կրթական այլ մոդուլներ

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեդիտային արժեքով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները.

Աղյուսակ 4

Մոդուլ- դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Գիտական սեմինար	9		1,2,3	Ստուգարք

Գիտահետազոտական աշխատանք	15		2,3,4	Ստուգարք
Գիտահետազոտական պրակտիկա	6		3	Ստուգարք
Գիտամանկավարժական պրակտիկա	6		4	Ստուգարք
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	12		4	Քննություն

4.2. Ըստ մասնագիտությունների՝ կրթամասերին հատկացվող կրեդիտների քանակը կարող է ունենալ մինչև 20% շեղում: Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանված է 20 շաբաթյա տևողությունը, որից 14-ը հատկացվում է տեսական ուսուցմանը, իսկ 6-ը՝ քննաշրջանի համար:

5. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը

5.1. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետը կազմակերպում է ուսումնական խորհրդատուների (կուրսղեկների) ծառայություն, որում ընդգրկվում են մասնագիտության ուսումնական ծրագրին քաջատեղյակ մասնագետներ:

5.2. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն կցված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը՝ առաջինից մինչև ավարտական կուրս:

5.3. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբակային և անհատական խորհրդատվություններ:

6. Ուսանողի գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

Մագիստրոսների գիտելիքների գնահատման համար կիրառվում է համալսարանում գործող 100 միավորանոց սանդղակը՝ համապատասխան ECTS համակարգում գործածվող տառային նիշերի: Դասընթացի գնահատման համար գործածվում է գնահատականի աստիճանական կուտակման սկզբունքը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Աղյուսակ 3

Գնահատականը	Նշանակումը	Թվանշանը	Միավորը
Գերազանց	A +	4,0	95-100
	A	4,0	87-94
	A -	3,7	81-86
Լավ	B+	3,3	75-80
	B	3,0	67-74
	B-	2,7	61-66
Բավարար	C+	2,3	55-60
	C	2,0	46-54
	C-	1,7	40-45
Անբավարար	D	1,0	0
Չներկայացած	F	-	0
Ստուգված	S	-	≥40
Չստուգված	U	-	< 40

Ուսանողի ստուգարքային գրքույկում և դասընթացի քննական ամփոփագրում հանրագումարային միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան գնահատականը (օրինակ՝ A (4,0)):

6.1. Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 40-ից ցածր միավոր կամ գնահատվել է «չստուգված», կրեդիտներ չեն տրվում: «Ստուգված» գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին վարկանիշային միավորներ չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի միջին որակական գնահատականի վրա:

6.2. Միավորների բաշխումն ըստ գործոնների.

Տեսական դասընթացների համար

Աղյուսակ 4.

Գնահատվող աշխատաձևերը	Ընդհանուր գնահատականի կառուցվածքը
ա) Մասնակցությունը դասընթացին	10 միավոր
բ) Գիտելիքների ընթացիկ բանավոր կամ գրավոր ստուգում	50 միավոր
գ) Գիտելիքների ամփոփիչ ստուգում	40 միավոր
Ընդհանուր գնահատականը	100 միավոր

Գործնական դասընթացների համար

Աղյուսակ 5.

Դասընթացի աշխատաձևերը	Գնահատման կառուցվածքը
ա) Մասնակցությունը դասընթացին	10 միավոր
բ) Ընթացիկ ստուգումներ	40 միավոր
գ) Գիտելիքների ամփոփիչ ստուգում (ավարտական քննություն)	50 միավոր
Ընդհանուր գնահատականը	100 միավոր

Ծանոթություն. Գիտական սեմինարները, պրակտիկաները, ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքները ենթակա են գնահատման ստուգված/չստուգված ձևաչափով, որը չի ենթադրում գործոնային հաշվարկ: Ստուգումը կատարվում է մագիստրոսի գիտական ղեկավարի կամ ամբիոնի վարիչի կողմից:

6.3.Քննությունը համարվում է հանձնված, եթե դասընթացի գնահատման ամբողջական արդյունքը գերազանցում է 40 միավորը կամ գնահատման սանդղակի 40%-ը: Եթե դասընթացի գնահատման ամբողջական արդյունքը պակաս է 40 միավորից, ապա թույլատրվում է դասընթացի վերահանձնում: Դրական գնահատված դասընթացի վերահանձնում չի թույլատրվում: Մագիստրոսը հեռացվում է համալսարանից՝ համաձայն ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսանողների հեռացման (ազատման) և վերականգնման կարգի:

Մագիստրոսական թեզի գնահատման գործոններ

Աղյուսակ 6

h/h	Չափանիշներ	Միավորը
1	Արդյունարար գնահատականը	0-100
2	Տառային նշանակումը և թվային նշանակումը	C- - A+/1,7 – 4,0

Աղյուսակ 7

h/h	Գործոններ	Միավոր
-----	-----------	--------

1	Թեզի թեմայի արդիականությունը, նորույթը	10
2	Թեզի ընդհանուր բնութագիրը (հետազոտության առարկան, նպատակը, խնդիրները, կառուցվածքը, մեթոդները, աղբյուրները, այլ), բովանդակության ամբողջականությունը, հետազոտության արդյունքները և արված եզրակացությունները և առաջարկությունները	50
3	Մագիստրոսական թեզին ներկայացվող պահանջների պահպանումը (շարադրանքի որակը, մեջբերումները, հղումները, օգտագործված գրականության ցանկը, համառոտագրությունները, աղյուսակները, հավելվածները, տեխնիկական այլ պահանջներին համապատասխանությունը)	10
4	Թեզի ներկայացումը, պաշտպանությունը	30

Ուսանողների գիտելիքների որակի ստուգման ձևերը

Ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացքում, օգտագործելով ակադեմիական կրեդիտների կուտակման համակարգը, կիրառվում են ուսանողների գիտելիքների որակի ստուգման հետևյալ տեսակներն ու ձևերը.

7. Ընթացիկ ստուգում

7.1. Ընթացիկ ստուգման ձևեր կարող են հանդիսանալ հարցումները, կարճատև ելույթները գործնական և սեմինար պարապմունքների ժամանակ, լսարանային ստուգողական աշխատանքները, ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի արդյունքները, հոդվածը, զեկուցումը, թեստերի լուծումը և այլն:

7.2. Ընթացիկ ստուգման ժամանակ դասախոսը գնահատում է ուսանողի պատրաստվածությունը գործնական և սեմինար պարապմունքներին, գնահատում է նյութի յուրացման մակարդակը, լսարանային աշխատանքներին նրա մասնակցությունը և ի հայտ է բերում ուսանողների պատրաստվածության թերությունները՝ տվյալ դասընթացի մեթոդները կատարելագործելու,

պարապմունքների ընթացքում ուսանողների աշխատանքը ակտիվացնելու և իր կողմից ուսանողին անհատական օգնություն ցուցաբերելու նպատակով:

7.3. Ողջ ուսումնառության ընթացքում ուսանողների գիտելիքների ստուգման համար ընթացիկ ստուգումները իրականացվում են այն դասախոսների կողմից, ովքեր անցկացնում են գործնական կամ սեմինար պարապմունքները:

7.4. Անկախ ընթացիկ ստուգման տեսակից՝ դասախոսը պարտավոր է անցկացնել տվյալ խմբի բոլոր ուսանողների ընթացիկ ստուգում և գնահատում:

7.5. Ընթացիկ ստուգման արդյունք են համարվում այն միավորներով արտահայտված գնահատականները, որոնք ուսանողը հավաքում է ընթացիկ ստուգման համար տրված բոլոր աշխատանքներից և հաշվարկված ընթացիկ ստուգման գնահատականի մեջ նրա համամասնությունից:

7.6. Ընթացիկ ստուգման ձևերը որոշվում են դասախոսների կողմից՝ հաշվի առնելով տվյալ դասընթացից ուսումնական պլանով նախատեսված պարապմունքի ձևերը:

7.7. Եթե ուսումնական պլանի համաձայն որևէ դասընթացից գործնական կամ սեմինար պարապմունք նախատեսված չէ, ապա ընթացիկ ստուգումն անցկացվում է դասախոսի կողմից տվյալ դասընթացի առարկայական ծրագրով նախատեսված պարտադիր գրավոր աշխատանքների (ստուգողական աշխատանք, թեստեր և այլն) կամ բանավոր հարցման միջոցով:

7.8. Ընթացիկ ստուգումների ձևերը պետք է ունենան իրենց տեսակարար կշիռը ընդհանուր գնահատականի մեջ, և այդ տեսակարար կշիռների գումարը պետք է հավասար լինի 1-ի:

Օրինակ 1.

Հ/հ	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման ձևերը	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտա կան աշխատանքի	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտա կան աշխատանքի	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտա կան աշխատանքի
-----	--	--	--	--

		ստուգման գնահատա կանի մեջ յուրաքանչ յուրի տեսակարար կշիռը	ստուգման յուրաքանչյուր ձևին տրվող միավորը /30 միավորի շրջանակնե րում/	ստուգման տեսակին տրվող գնահատական ը /5սյունակի միավորը.= 3սյ.*4սյ./
1	2	3	4	5
1.	Ստուգողական աշխատանք			
2.	Գործնական պարապմունք	0,4	27	10,8
3.	Սեմինար պարապմունք	0,4	28	11,2
4.	Թեստ			
5.	Հարցում	0,2	16	3,2
6.	Այլ /դասախոսի ընտրությամբ/			
Ընդամենը				25,2=26
/Ընթացիկ ստուգման վերջնական գնահատականը կլորացվում է՝ ի օգուտ ուսանողի/				

1) քննությամբ ավարտվող մոդուլի պարագայում՝

Օրինակ 2.

Հ/հ	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման տեսակները	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման գնահատականի մեջ յուրաքանչյուրի տեսակարար կշիռը	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման յուրաքանչյուր ձևին տրվող միավորը /15 միավորի շրջանակներում/	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման տեսակին տրվող գնահատականը /5սյունակի միավորը.= 3սյ. *4սյ./
1	2	3	4	5
1.	Ստուգողական աշխատանք			
2.	Գործնական պարապմունք	0,4	11	4,4
3.	Սեմինար պարապմունք			
4.	Թեստ	0,6	14	8,4
5.	Հարցում			
6.	Այլ /դասախոսի ընտրությամբ/			
Ընդամենը /Ընթացիկ ստուգման վերջնական գնահատականը կլորացվում է՝ ի օգուտ ուսանողի/				12,8=13

Այսպիսով, $V_9 = V_x \cdot F_x$, որտեղ

V_9 -ն ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի վերջնական գնահատականն է,

V_x -ն՝ ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի տվյալ ձևի տեսակարար կշիռը,

F_x -ն՝ ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի տվյալ ձևի գնահատականը:

Ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի օգտագործված ձևերի տեսակարար կշիռը հավասար է 1-ի $/0,4+0,4+0,2=1/$, $/0,4+0,6=1/$:

Ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի վերջնական գնահատականը կարող է կլորացվել ի օգուտ ուսանողի, մինչև մոտակա ամբողջ թիվը: Ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի համար դասախոսը կարող է հատկացվող միավորների շրջանակներում կիրառել նաև այլ մոտեցում՝ նախապես այն սահմանելով դասընթացի առարկայական ծրագրում և տեղյակ պահել ուսանողներին:

8 Հանրագումարային ստուգում

8.1. Հանրագումարային ստուգման ձևերն են քննությունները և հանրագումարային ստուգարքները (այն մոդուլներից, որոնցից քննություն չի անցկացվում):

8.2. Հանրագումարային ստուգումը նպատակ ունի բացահայտել և գնահատել ուսանողների տեսական գիտելիքներն ու գործնական հմտությունները տվյալ դասընթացից:

8.3. Հանրագումարային ստուգման արդյունք է համարվում գնահատականը՝ վերը բերված աղյուսակում վերջնական քննությանը հատկացված 40 միավորի շրջանակում, որը դասախոսի կողմից նշանակվում է ընդհանուր ստուգման տեղեկագրի համապատասխան բաժնում:

8.4. Հանրագումարային ստուգումների ժամանակացույցը գնահատման գործոնների և սկզբունքների հետ միասին հաստատվում է ֆակուլտետի դեկանի կողմից և տեղեկացվում դասախոսներին ու ուսանողներին՝ անցկացման ժամկետից ոչ ուշ, քան մեկ շաբաթ առաջ:

8.5. Տվյալ դասընթացից հանրագումարային ստուգմանը մասնակցելու և գնահատվելու իրավունք ունեն միայն այն ուսանողները, ում հաճախելիության տոկոսը բարձր է առարկայական ծրագրում նշված նվազագույն ցուցանիշից, ինչը 40%-ից ցածր չպետք է լինի:

8.6. Հաճախելիությունը գնահատվում է հետևյալ կերպ.

հաճախելիության ցուցանիշը հավասար է մի մեծության, որը ստացվում է ուսանողի կողմից տվյալ դասընթացին ներկա գտնված ժամաքանակը բազմապատկած 10-ով և արդյունքը բաժանած դասընթացի ընդհանուր ժամաքանակի վրա:

Դասընթացի ընդհանուր ժամաքանակ

8.7. Հանրագումարային ստուգման գնահատման ժամանակ այդ գնահատման բաղադրիչ տարրերը պետք է ունենան իրենց տեսակարար կշիռները, որոնք պետք է նախապես սահմանված լինեն դասախոսի կողմից՝ հաշվի առնելով տվյալ դասընթացի առանձնահատկությունները:

8.8. Ուսանողի վերջնական գնահատականը հաշվարկվում է վերոհիշյալ բոլոր գործոններից վաստակած միավորների գումարումով: Ստացված գումարային միավորը՝ ըստ գնահատման վերաբերյալ համակարգի, համապատասխանեցվում է տառային նշանակումներին: Ըստ այդմ՝ համապատասխան A-, A, A+, B-, B, B+, C-, C, C+, S գնահատականները դրվում են տեղեկագրի և ուսանողի ստուգման գրքույկի մեջ, իսկ D, F, U գնահատականները՝ միայն տեղեկագրի մեջ:

8.9. Այն ուսանողները, ովքեր ստանում են «անբավարար», «չստուգված» կամ «չներկայացած», համարվում են ակադեմիական պարտք ունեցողներ:

9. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

9.1 Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ԳՊՀ ֆակուլտետները յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են ակադեմիական տեղեկագիր, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն՝ ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը:

9.2 Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ ընթացքում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

9.3 Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները՝

- ✗ ծրագրային կրեդիտների քանակը,
- ✗ որակավորման կրեդիտների քանակը,
- ✗ վարկանիշային միավորները,
- ✗ միջին որակական գնահատականը:

9.4 Ծրագրային կրեդիտը (ԾԿ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:

9.5 Որակավորման կրեդիտը (ՈԿ) գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է տարբերակված գնահատականներով.

ՈԿ = Կրեդիտ

9.6 Վարկանիշային միավորը ¥VU^{a} յուրաքանչյուր կրեդիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումար.

VU = Կրեդիտ Գարդ.

որտեղ Գարդ.-ը ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար գնահատականն է (օրինակ, եթե 2 կրեդիտանոց դասընթացը գնահատվել է 3,0, ապա տվյալ դասընթացի վարկանիշային միավորը հավասար է 2 կրեդիտ $3,0 = 6 \cdot 8$ հնարավորից):

9.7 Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները որակավորման կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ).

$$\text{ՄՈԳ} = \frac{\text{ՎՄ}}{\text{ՈԿ}}$$

9.8 Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են կիսամյակային (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և արդյունարար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

10. Լուծարքի, առարկայի կրեդիտը չստանալու և համալսարանից հեռացվելու պայմանները

Լուծարք

10.1 Լուծարք կազմակերպվում է ամփոփիչ քննության կամ ստուգարքի համար:

10.2 Լուծարք է կազմակերպվում, երբ վերջնական հաշվարկային գնահատականը համապատասխանում է «D»-ի քննության պարագայում /կամ «U»-ի ստուգարքի պարագայում/ և գումարային ամփոփիչ գնահատականի արժեքը ավել է կամ հավասար 25-ից և պակաս՝ 40-ից:

10.3 Ամփոփիչ ստուգումից հետո դեկանատը կազմում է լուծարքին թույլատրված ուսանողների ցուցակը՝ այն հասանելի դարձնելով ուսանողներին և ամբիոններին:

10.4 Լուծարքին թույլատրված ուսանողը քննությունը կամ ստուգարքը կարող է հանձնել մեկ անգամ՝ դեկանատի կողմից հաստատված ժամանակացույցին համապատասխան:

10.5. Առարկայի կրեդիտը չստանալու և համալսարանից հեռացվելու պայմանները

Ուսանողը չի ստանում տվյալ առարկայի կրեդիտը, եթե՝ այդ առարկայից ստացել է «D» կամ «U» գնահատական, որի արժեքը պակաս է 25-ից, այդ առարկայից ստացել է «D» կամ «U» գնահատական, որի արժեքը ավել կամ հավասար է 25-ի և պակաս 40-ից, թույլատրվել է ամփոփիչ քննության կամ ստուգարքի լուծարքին, և լուծարքի արդյունքում գումարային ամփոփիչ գնահատականի արժեքը չի բարձրացել 40-ից:

10.6 Կիսամյակի արդյունքներով ուսանողը համալսարանից հեռացվում է, եթե նա չի հավաքել 30 կրեդիտ, այսինքն՝ մեկ և ավելի առարկայից կրեդիտ չի ստացել:

11. Դասընթացի վերահանձնումը և կրկնումը

11.1 Դրական գնահատված դասընթացի քննության/ստուգման կրկնում (վերահանձնում) չի թույլատրվում:

11.2 Գնահատման տեսանկյունից չեն առանձնացվում հարգելի և ոչ հարգելի պատճառներով բացակայության դեպքերը:

11.3 Քննությանը կամ ստուգմանը չներկայանալը համարվում է հարգելի միայն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում դեկանատում գրանցված՝ սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքի և դիմումի առկայության դեպքում:

11.4 Հարգելի պատճառով ընթացիկ ստուգմանը չներկայացած ուսանողն այն կարող է վերահանձնել մինչև հաջորդ ընթացիկ ստուգումն ընկած ժամանակահատվածում՝ նախապես այն համաձայնեցնելով դեկանատի/պարապոզ դասախոսի հետ:

11.5 Հարգելի պատճառով եզրափակիչ քննությանը չներկայացած ուսանողը դեկանատի թույլտվությամբ քննաշրջանի ընթացքում կարող է վերահանձնել այն:

11.6 Եզրափակիչ քննությունից «անբավարար» գնահատական ստացած կամ անհարգելի պատճառներով դրան չմասնակցած ուսանողը ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում կարող է վերահանձնել այն, եթե տվյալ դասընթացից նրա արդյունարար գնահատականը փոքր է 40-ից, սակայն բարձր է 25-ից:

11.7 Սահմանված ժամկետներում ընթացիկ ստուգումներն ու անհարգելի պատճառով չհանձնած կամ արդյունարար նվազագույն 1,7 միավորը չհավաքած ուսանողներն իրավունք ունեն դրանք լրացնելու և հանձնելու ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում:

11.8 Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և ուժի մեջ մնում՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:

11.9 Կրեդիտների կուտակման գործառույթի շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակը ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

12. Մագիստրոսական ծրագրի հետազոտական հատվածի կազմակերպման ընթացակարգ

12.1. Հետազոտական մոդուլների ժամանակացույցը

Յուրաքանչյուր կիսամյակի երկրորդ շաբաթվա ընթացքում ծրագրի ղեկավարը կազմում և մագիստրանտներին է ներկայացնում տվյալ կիսամյակի հետազոտական օրացույցը (ծրագրի հետազոտական հատվածով նախատեսվող կրթական մոդուլների կազմակերպման ժամանակացույցը): Այն, ըստ կիսամյակի բովանդակության, ներառում է գիտական սեմինարների և պրակտիկաների կատարման ժամանակացույցերը:

12.2. Ատեստավորման կարգը

Ծրագրի հետազոտական հատվածով նախատեսված կրթական մոդուլների հաշվետվության համար կիրառվում է ստուգված/չստուգված նշումով ատեստավորման եղանակ: Գիտական սեմինարների և պրակտիկաների, ինչպես նաև ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքների ատեստավորումը կատարում է ծրագրի ղեկավարը, մագիստրանտի գիտական ղեկավարը կամ համապատասխան որակավորման ունեցող այլ անձ: Ուսումնառության առաջին կիսամյակի ավարտին ծրագրի համապատասխան հետազոտական մոդուլից ատեստավորում չստացած մագիստրանտներին հնարավորություն է տրվում շարունակելու ուսումը երկրորդ կիսամյակում՝ այդ ընթացքում կատարելով չատեստավորված մոդուլով նախատեսվող աշխատանքը: Երկրորդ և երրորդ կիսամյակներում որևէ մոդուլով չատեստավորված մագիստրանտները հեռացվում են համալսարանից: Մագիստրանտը հեռացվում է համալսարանից՝ համաձայն ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսանողների հեռացման (ազատման) և վերականգնման կարգի:

13. Ծրագրի Ամփոփիչ ատեստավորման կազմակերպումը

13.1. Ամփոփիչ ատեստավորման ընթացակարգը

Ծրագրի ամփոփիչ ատեստավորման կազմակերպման համար հատկացվում են ուսումնառության վերջին 4 շաբաթները, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.

ա/ թեզի ներկայացում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ամբիոնի քննարկմանը: Թեզի հետ միասին ներկայացվում է գիտական ղեկավարի կարծիքը, որը ներառում է մագիստրանտի աշխատանքի հիմնավորված գնահատական,

բ/. մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ամբիոնի կողմից ընդդիմախոսի՝ արտաքին գրախոսողի նշանակում,

գ/. մագիստրոսական թեզի նախնական քննարկում մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի, մագիստրանտի գիտական ղեկավարի, պաշտոնական ընդդիմախոսի կողմից՝ մագիստրանտի մասնակցությամբ:

դ/. էական դիտողությունների առկայության դեպքում մագիստրոսի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում վերամշակել թեզը և լրացուցիչ քննարկման ներկայացնել այն: Լրացուցիչ քննարկման արդյունքում դրական եզրակացության դեպքում թեզը մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ամբիոնի կողմից երաշխավորում է պաշտպանության: Եզրակացության մեջ նշվում է թեզի հիմնավորված գնահատականը:

ե/. մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և մագիստրոսի աստիճանի շնորհում:

13.2. Մագիստրոսական թեզի գնահատման կարգը

Մագիստրոսական թեզի պաշտպանության գնահատումը կատարվում է 100 միավորանոց սանդղակով /գնահատականը գոյանում է գիտական ղեկավարի, պաշտոնական ընդդիմախոսի և պաշտպանության ընթացքում թեզի ներկայացման և դրա շուրջ արված հարցադրումներին տրված պատասխանների գնահատումների հիման վրա/:

13.3. Ծրագրի ավարտական պահանջները

Որակավորում ստանալու համար մագիստրանտը պետք է ծրագրի կատարման ընթացքում լրացնի 120 կրեդիտ ուսումնագիտական բեռնվածություն, որից 72 կրեդիտ՝ ուսումնական հատվածից /այդ թվում՝ 60 կրեդիտ պարտադիր դասընթացներից, իսկ 12 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացներից/ և 48 կրեդիտ՝ հետազոտական հատվածից:

Մինչև ամփոփիչ ատեստավորումը (մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն) ընկած ժամանակահատվածը մագիստրանտի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 1,7: Հակառակ պարագայում, որակավորում ստանալու համար մագիստրանտը պետք է բարձրացնի իր առաջադիմության ցուցանիշը մինչև սահմանված նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ:

Մագիստրոսներին համապատասխան որակավորմամբ դիպլոմները (սովորական, գերազանցության) տրվում են՝ համաձայն ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման անցկացման կարգի:

14. Կրեդիտների փոխանցումը

14.1 Այլ բուհերից ԳՊՀ մագիստրանտի կրթական ծրագիր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:

14.2 Այլ ուսումնական ծրագրից ԳՊՀ մագիստրանտի ուսումնական ծրագիր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե՝

ա) դրանց բովանդակությունները միանման են,

բ) կան բովանդակային ոչ էական տարբերություններ,

գ) առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:

14.3 Այլ բուհում ԳՊՀ ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ԳՊՀ-ի և ընդունող/հյուրընկալող բուհի միջև:

14.4 Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար Համալսարանն ունի ECTS-ի բուհական համակարգմամբ զբաղվող կառույց:

15. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները

15.1 Ուսանողն իրավունք ունի՝

- ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար ԳՊՀ-ի կողմից առաջադրվող կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,

- միջբուհական փոխանակման և/կամ ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
- փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ՝ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ կառավարության սահմանած կարգի,
- ցանկացած կրթական աստիճանում ընդհատելու կամ շարունակելու ուսումնառությունը ԳՊՀ-ում, համաձայն գործող կարգի,
- հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,
- մագիստրոսի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող պաշտոնական փաստաթղթի (դիպլոմի) հետ միասին անվճար ստանալու համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված (հայերեն և անգլերեն)՝ համաձայն ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշման:

15.2 Ուսանողը պարտավոր է՝

- ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,
- կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,
- կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:

2024-2025 ուսումնական տարի

Աշնանային կիսամյակ

11 սեպտեմբերի 2024թ. – 15 դեկտեմբերի 2024թ.	
Ուսուցման սկիզբ	11 սեպտեմբեր
Ուսուցման ավարտ	15 դեկտեմբերի

Ստուգարքների հանձնում	25 դեկտեմբերի – 29 դեկտեմբերի
Քննաշրջան	8 հունվարի - 26 հունվարի
Ձմեռային արձակուրդներ	29 փետրվարի – 9 փետրվարի

Գարնանային կիսամյակ

Աղյուսակ 7

12 փետրվարի 2025 թ. – 18 մայիսի 2025թ.	
Ուսուցման սկիզբ	12 փետրվարի
Ուսուցման ավարտ	18 մայիսի
Ստուգարքների հանձնում	21 մայիսի-25 մայիսի
Քննաշրջան	29 մայիսի – 15 հունիսի
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	05 մայիսի- 31 մայիսի
Ամառային արձակուրդներ	21 հունիսի – 31 օգոստոսի

ՄԱՍ II. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐԵՐ

1. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ

24/Մ17 Օտար լեզու՝ մասնագիտական հաղորդակցման ոլորտում (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (28 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակը.

Դասընթացը հնարավորություն է տալիս ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (Professional English) տնտեսագիտական ֆակուլտետում և այդ դասընթացի միջոցով ուսանողներին հաղորդել անգլերեն լեզվով հաղորդակցվելու մասնագիտական հմտություններ: Դասընթացն ուղղված է ուսանողների մասնագիտական հաղորդակցական գիտելիքների զարգացմանը, մասնագիտական հիմնական բառապաշարի, ինչպես նաև անգլերենից հայերեն մասնագիտական տեքստեր թարգմանելու անհրաժեշտ հմտությունների ապահովմանը:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Անգլերեն լեզվով հաղորդակցվելու համար անհրաժեշտ մասնագիտական բառապաշար,
2. Մասնագիտական տեքստերն անգլերեն լեզվով վերլուծելու, քննարկելու և իր դիրքորոշումը ներկայացնելու համար պահանջվող համապատասխան մասնագիտական հաղորդակցական եզրույթներ,
3. Անգլերենից հայերեն մասնագիտական թարգմանության համար անհրաժեշտ մոտեցումներն ու գրավոր և բանավոր մասնագիտական թարգմանության գործնական եղանակները:

Կկարողանա՝

1. Անգլերեն լեզվով հաղորդակցվել իր մասնագիտության ոլորտում,
2. Կատարել հայերենից անգլերեն մասնագիտական թարգմանություններ,
3. Վերարտադրել մասնագիտական տեքստը, վերլուծել այն, քննարկել խմբում, կատարել համեմատություններ մասնագիտական համատեքստում:

Կտիրապետի՝

1. Մասնագիտական ոլորտում՝ անգլերեն լեզվով հաղորդակցվելուն,
2. Անհրաժեշտության դեպքում ակտիվ կիրառել մասնագիտական բառապաշար,
3. Կատարել անգլերենից հայերեն մասնագիտական տեքստերի գրավոր և բանավոր թարգմանություն,
4. Վերլուծել և քննարկել մասնագիտական տեքստեր, ներկայացնել դիրքորոշումներ:

Բովանդակությունը.

Unit 1. Job satisfaction. **Unit 2.** Management styles 1. **Unit 3.** Management styles 2. **Unit 4.** Employment and employability. **Unit 5.** Flexibility and inflexibility. **Unit 6.** Striving for perfection. **Unit 7.** Companies and their industries. **Unit 8.** Key strategic issues. **Unit 9.** The four Ps and beyond. **Unit 10.** Customer satisfaction. **Unit 11.** Knowing your Customers 1. **Unit 12.** Knowing your customers 2. **Unit 13.** Marketing.

Brands and branding. **Unit 14.** Global Brands. **Unit 15.** Financial performance. **Unit 16.** Profit and loss account. **Unit 17.** Cash-flow statement.

24/Մ17 Գիտահետազոտական աշխատանքի մեթոդաբանություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 8 սեմինար)

2-րդ կիսամյակ, սպուդարք

Դասընթացի նպատակն է՝

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել գիտահետազոտական աշխատանքների մեթոդաբանության հիմնական հասկացություններն ու առանձնահատկությունները, որոնց իմացությունը սովորողներին թույլ կտա լիարժեք ըմբռնել այդ գործընթացը, այսինքն՝ այն, թե ինչպես ձևակերպել ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան, նպատակները, հետազոտության հիմնախնդիրը (պրոբլեմը), ուսումնասիրություններ և գիտափորձեր կատարել, մասնագիտական գրականություն, պատմական, գիտական, նորմատիվ իրավական աղբյուրներ հավաքագրել, ուսումնասիրել և վերլուծել, հիմնախնդրի վերաբերյալ փաստեր հավաքել, վարկածներ առաջադրել ու հիմնավորել, ներկայացնել հիմնավորված եզրակացություններ և նորույթ բովանդակող առաջարկություններ:

Գիտության տարբեր բնագավառներում հետազոտության մեթոդներն ունեն իրենց առանձնահատկությունները: Ուստի, սովորողները համադրում են տարբեր գիտակարգերի առաջարկած մեթոդաբանական գիտելիքները, տարբերակում դրանց ընդհանրություններն ու տարբերությունները, ըմբռնում գիտական ճանաչողության գործընթացի յուրահատկությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

Կիմանա՝ «Մեթոդաբանություն և մեթոդ», «գիտական հետազոտություն», «հետազոտության առարկա, օբյեկտ, նպատակ, հիմնախնդիր (պրոբլեմ), վարկած, նորույթ» հասկացությունների բովանդակությունը, էությունը,

Կկարողանա՝ վերլուծել մագիստրոսական թեզի կոնկրետ թեմայի բովանդակությունը և նպատակը, ընտրել իր կատարած հետազոտության մեթոդները, հիմնավորել արդիականությունը, ձևակերպել հետազոտության առարկան ու օբյեկտը, նպատակը, խնդիրները, վարկածը, նորոյթը:

Կտիրապետի՝ հետազոտության թեմայի առանձնահատկություններից ելնելով՝ հետազոտության նպատակն ու դրանից բխող խնդիրները հիմնավորելու և հետազոտության համար անհրաժեշտ ու առավել նպատակահարմար մեթոդներ ընտրելու հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գիտական հետազոտության մեթոդաբանություն առարկան և խնդիրը: **Թեմա 2.** Գիտական ճանաչողություն: **Թեմա 3.** Գիտահետազոտական աշխատանքի ընդհանուր մեթոդաբանություն: **Թեմա 4.** Գիտահետազոտական աշխատանքների դասակարգումը և տարատեսակները: **Թեմա 5.** Փաստարկման ընդհանուր տրամաբանությունն ու մեթոդաբանությունը գիտական աշխատանք կատարելիս: **Թեմա 6.** Հղումները գիտական հրապարակումներում: **Թեմա 7.** Ակադեմիական անազնվություն, գրագողություն, հեղինակային իրավունք: **Թեմա 8.** Հիմնահարց: **Թեմա 9.** Դիտարկում: Գիտափորձ: **Թեմա 10.** Վարկածի ըմբռնում: Մասնագիտական գիտելիքներ և վարկածների մեթոդ: **Թեմա 11.** Գիտական տեսություն: **Թեմա 12.** Գիտական տեսությունների հիմնական տեսակները:

11/Մ24 Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական հետազոտություններում

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (14 ժամ դասախոսություն, 14 գործնական)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝

Ներկայացնել գիտահետազոտական խնդիրների իրականացման, մասնագիտական գործունեության կառավարման ժամանակակից տեղեկատվական համակարգերը և տեղեկատվական տեխնոլոգիաները: Ուսումնասիրվում են տեղեկատվական համակարգերի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների տեսակները, ապահովող ենթահամակարգերը, կառուցվածքային և ֆունցիոնալ առանձնահատկությունները, մասնագիտական գործունեության

բնագավառներում դրանց կիրառությունները: Դիտարկվում են էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության կազմակերպման տեղեկատվական տեխնոլոգիաները, անդրադարձ է կատարվում ամպային (cloud) տեխնոլոգիաներին և ծառայություններին: Կազմակերպվում են գործնական աշխատանքներ՝ ամպային տեխնոլոգիաների, MS Office Word, Power Point խմբագրիչների կիրառմամբ, առցանց ֆայլերի ստեղծման և խմբագրման, համատեղ օգագործման, Unicode և ANSI տեսքերի փոխարկման, փաստաղթերի համեմատման, պաշտպանության, ցուցադրումներում կաղապարների կիրառման, առցանց ռեսուրսներով ժամանակաից դիզայնով բովանդակային տարրերի պատրաստման և օգտագործման վերաբերյալ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության կազմակերպման հիմունքները, Ֆայլերի առցանց պահպանման, համատեղ օգտագործման, տվյալների մշակման, ուցադրությունների կազմակերպման, հարցումների իրականացման, կառավարման ամպային (cloud) տեխնոլոգիաները և ծառայությունները (GDrive, Mail.ru, Office 365), MS Word տեքստային խմբագրիչի կիրառությունը տվյալների մշակման գործընթացում, MS Power Point խմբագրիչի կիրառությունը շնորհանդեսների պատրաստման և ներկայացման գործընթացում, տեղեկատվական համակարգերի նշանակությունը, դասակարգումը ըստ տարբեր հայտանիշների, լուծվող խնդիրների շրջանակը, տեղեկատվական համակարգն ապահովող ենթահամակարգերը, իրականացվող գործընթացները, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների բաղադրիչները, մասնագիտական գործունեության ժամանակ օգտագործվող հիմնական SS-ները՝ էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության, գրասենյակի ավտոմատացման, ցանցային, ուսուցման, փորձագիտական, ինտելեկտուալ համակարգերի, որոշումների ընդունմանն աջակցող, տեղեկատվական հասարակության, ինֆորմացիոն մշակույթի, ինֆորմացիոն ռեսուրսի, ինֆորմացիոն պոտենցիալի, ինֆորմացիոն պատերազմի ինֆորմացիոն ծառայությունների և ինֆորմացիոն շուկայի հիմնական հասկացությունները:

Կկարողանա՝

տեխնիկապես գրագետ ձևով կազմակերպել էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառություն, մասնագիտական հետազոտությունների ընթացքում կիրառել ամպային տեխնոլոգիաները, կիրառել MS Word և MS Power Point խմբագրիչների ընդլայնված հնարավորությունները,

դասակարգել և բնութագրել տեղեկատվական համակարգերը, տարբերակել տեղեկատվական տեխնոլոգիաների տեսակները և կիրառության ոլորտները, օգտվել համաշխարհային տեղեկատվական, գիտական շտեմարաններից, Ներկայացնել հասարակության ինֆորմատացման պրոցեսը, ինֆորմացիոն ռեսուրս, տեղեկատվական անվտանգություն, արհեստական բանականության համակարգեր, կիբեռ-ֆիզիկական իրեր, խելացի (smart) լուծումներ, ինֆորմացիոն շուկայի ծառայություններ հասկացությունները:

Կտիրապետի՝

ամպային տեխնոլոգիաներից և ծառայություններից օգտվելու, էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության կազմակերպման, կադրապարների հենքով (Template) տեքստային փաստաթղթերի, շնորհանդեսների պատրաստման և ներկայացման և գիտակրթական շտեմարաններից օգտվելու, արդյունավետ հետազոտությունների իրականացման հմտությունների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. MS Word տեքստային խմբագրիչ: **Թեմա 2.** MS Power Point ցուցադրությունների պատրաստման տեխնոլոգիա: **Թեմա 3.** Տեղեկատվական համակարգեր: **Թեմա 4.** Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ (SS): **Թեմա 5.** Տեղեկատվական հասարակություն:

2. Մասնագիտացված պատրաստման դասընթացներ

2.1. Պարտադիր դասընթացներ

14/Մ3 Բիզնեսի իրավական կարգավորման հիմնախնդիրները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (26 ժամ դասախոսություն, 4 գործնական)

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝

Ուսանողներին փոխանցել գիտելիքներ բիզնես գործընթացների իրավական կարգավորման կառուցակարգի վերաբերյալ, ձևավորել ձեռնարկատիրական գործունեության օրենսդրական հիմքերի իմացություն:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

- ՀՀ-ում բիզնեսի հարկման մեխանիզմների կարգավորումների հնարավոր թերությունները, բիզնեսի վրա ծանր հարկային բեռի, գների անկայունության և կոռուպցիայի բարձր ցուցանիշների ազդեցությունը, մրցակցային ոչ բարենպաստ պայմանների ազդեցությունը, ներդրումային միջավայրի, ձեռնարկատիրության ընդլայնման և վարկավորման սահմանափակումները և այլն:
- ՀՀ-ում ձեռնարկատիրության կազմակերպման սկզբունքները, անհատ ձեռնարկատիրոջ և իրավաբանական անձի կազմակերպարավական տարբերությունները, կանոնադրական կապիտալի կազմավորման վերաբերյալ հիմունքները, անհատ ձեռնարկատիրոջ և իրավաբանական անձի վերակազմակերպման սնանկության ու լուծարման գործընթացները և այլն:
- ՀՀ-ում ձեռնարկատիրության հարկման համակարգերը, առանձին հարկատեսակների հաշվետվական համակարգերը և հարկերի գանձման մեխանիզմները, ֆինանսական վերահսկողության առանձնահատկությունները և հարկային հսկողության սկզբունքները, հարկերից խուսափելու կամ թաքցնելու պատասխանատվության միջոցներին և այլն:
- Ժամանակակից ձեռնարկատիրության վարման ուղենիշերը որպես բիզնեսի հոգեբանություն, ՀՀ-ում բիզնեսի իրավական հիմքերը և էթիկական կողմերը, ինչպես նաև սոցիալական պատասխանատվության և էթիկայի խնդիրները, բիզնեսում կառավարչական որոշումների կայացման վրա ազդեցություն ունեցող սուբյեկտների շրջանակը և բիզնեսի սուբյեկտների փոխհարաբերությունները, կազմակերպության զարգացման և անկման ընթացքները և այլն:
- շահույթի ստացման, սեփական կապիտալի (զուտ ակտիվների) ձևավորման մեխանիզմները, ինչպես նաև ստացված շահույթի բաշխման կամ վերաներդրման քայլերը, կորպորատիվ կառավարման նպատակները, շահույթի բաշխման հետ կապված խնդիրները և այլն:
- շահութաբաժնային քաղաքականության սկզբունքները, ընկերության շուկայական արժեքի վրա դրա ազդեցության մեխանիզմները, ներդրողների շահերի պաշտպանության տեսանկյունից արդյունավետ շահութաբաժնային քաղաքականության և շահույթի կառավարման հարցերը և այլն:
- բիզնեսի կողմից ֆինանսական միջոցների ներգրավման ձևերը, վարկային պայմանագրերում սահմանված կողմերի պատասխանատվությունը, վարկատուի և վարկառուի միջև ծագած անհամաձայնությունները և պայմանագրի խախտման իրավական հետևանքները:

Կկարողանա՝

- տարբերակել ՀՀ-ում ձեռնարկատիրությանը խոչընդոտող գործոնները, և դրանց ազդեցության սահմանները:
- տարբերակել անհատ ձեռնարկատիրոջ և իրավաբանական անձի ստեղծման, վերակազմակերպման, լուծարման մեխանիզմները:
- տարբերակել ՀՀ-ում հարկման համակարգերը և դրանցում ներառված հարկատեսակները, հեռակա հաշվետվողականության և ստուգումների իրականացման մեխանիզմները:
- սահմանել ձեռնարկատիրության վարման ուղենիշերը, ինչպես նաև իրավական հիմքերի և սոցիալական պատասխանատվության շրջանակը:
- սահմանել կազմակերպության սեփական կապիտալը, կորպորատիվ կառավարում հասկացությունը, ներկայացնել շահույթի ստացման և բաշխման մեխանիզմները:
- տարբերել շահութաբաժնային քաղաքականության իրականացման տարբեր մեխանիզմները և ներդրողների շահերի պաշտպանության հիմնական սկզբունքները:
- տարբերել ֆինանսական միջոցների ներգրավման ձևերը, վերլուծել փոխառության պայմանագրի խախտման հետևանքները:

Կտիրապետի՝

- հաջող բիզնես միջավայրի ստեղծման մեթոդաբանությանը:
- բիզնեսի կազմակերպման մոտեցումներին:
- բիզնեսի հարկման տարբերակված մոտեցումներին և բիզնեսում ֆինանսական բնույթի խախտումների պետական վերահսկողության համակարգերին:
- ձեռնարկատիրության համակարգային, աշխարհայացքային և սոցիալական հիմունքների որոնման մեթոդներին:
- ձեռնարկատիրության արդյունքի ստացման և հաշվառման ընդհանուր մոտեցումներին:
- կոնկրետ շահութաբաժնային քաղաքականության ընտրության մոտեցումներին:
- բիզնեսի ֆինանսավորման առանձնահատկություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հայաստանի Հանրապետությունում ձեռնարկատիրական գործունեությանը խոչընդոտող գործոնները: **Թեմա 2.** Իրավաբանական անձի ստեղծումն ու լուծարումը: **Թեմա 3.** Հայաստանի Հանրապետությունում հարկման համակարգերը: ՀՀ հարկային օրենսգրքի կարգավորումները: **Թեմա 4.** Բիզնեսի հոգեբանություն. ձեռնարկատիրության վարման սկզբունքները: **Թեմա 5.**

Շահույթի բաշխման առանձնահատկությունները և խնդիրները: **Թեմա 6.** Ընկերության շահութաբաժնային քաղաքականությունը: **Թեմա 7.** Բիզնեսի ֆինանսավորման խնդիրները:

12/Մ15 Տնտեսական սոցիոլոգիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 16 գործնական)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակը.

«Տնտեսական սոցիոլոգիա» դասընթացի յուրացման նպատակներն են.

- արդի տնտեսական սոցիոլոգիայի հիմնական մոտեցումների և նրա ելակետային հետազոտական խնդիրների վերաբերյալ գիտելիքների ընդլայնումը,
- ուսանողների մոտ տնտեսական երևույթների վերլուծման հանդեպ սոցիոլոգիական մոտեցման, տնտեսության առաջացման, էվոլյուցիայի, գոյության և զարգացման հիմնական առանձնահատկությունների վերաբերյալ հստակ պատկերացումների ձևավորումը:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

- ժամանակակից տնտեսական սոցիոլոգիայի հիմնական մոտեցումները և նրա ելակետային հետազոտական խնդիրները,
- սոցիալական և տնտեսական վերլուծության հիմնական մեթոդները,
- սոցիոլոգիական հետազոտության մեթոդաբանությունը:

Կկարողանա՝

- տնտեսական սոցիոլոգիայի շրջանակներում վերլուծել տեսական աղբյուրները,
- տնտեսական երևույթների վերլուծման ժամանակ կիրառել տարբեր մոտեցումներ,
- տնտեսական սոցիոլոգիայի հետազոտման ոլորտի շրջանակներում ինքնուրույն ձևավորել էմպիրիկ հետազոտության թեմա և աշխատել վերջինիս իրականացման ուղղությամբ,
- վերարտադրել սոցիալ-տնտեսական հետազոտությունների տվյալները,
- դրված նպատակներին ու խնդիրներին համապատասխան՝ գնահատել կատարված հետազոտության որակը,
- օգտագործել իր գիտելիքները գործնականում:

Կտիրապետի՝

- սոցիալ-տնտեսական մտածողության հմտություններին,
- սոցիալ-տնտեսական հիմնախնդիրների գիտական վերլուծման հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Խորհրդային տնտեսական սոցիոլոգիայի պատմաճագումնաբանական նախադրյալները: Տնտեսական վարքագիծն ու տնտեսական գործողությունը՝ որպես տնտեսական սոցիոլոգիայի առարկաներ: **Թեմա 2.** Գործունեության արտեֆակտ միջնորդավորումը և սոցիալ մշակութային գործոնները տնտեսական վարքագծում: Մարդու էությունը տնտեսագիտության դասականների աշխատություններում: **Թեմա 3.** Մարդը նեոդասական և ժամանակակից մոտեցումներում: Մարդը ինստիտուցիոնալ տնտեսագիտության մեջ: **Թեմա 4.** Ազատական տնտեսագիտության քննադատությունը սոցիալիստների աշխատանքներում: Տնտեսական գործունեության սոցիոլոգիան Կ.մարքսի, Է. Դյուրկհեյմի և Մ.Վեբերի աշխատություններում: **Թեմա 5.** Տնտեսական գործունեության սոցիոլոգիան Կ.մարքսի, Է. Դյուրկհեյմի և Մ.Վեբերի աշխատություններում: **Թեմա 6.** Անցումային հայեցակարգային հիմունքները: Գաղափարակիր հասարակությունից անցում սպառողական հասարակության: **Թեմա 7.** Անցումային հանրությունը սոցիոլոգիական հետազոտությունների արդյունքում: Տնտեսական վարքագծի նկատմամբ գիտական մոտեցման արժեքային հիմունքները: **Թեմա 8.** Սոցիալ տնտեսական մոտեցումն արժեհամակարգի նկատմամբ: Արժեքների դինամիկան անցումային հասարակությունում: **Թեմա 9.** Նորմ հասկացությունը սոցիոլոգիայում: Սոցիալական նորմերի դասակարգումները: Սոցիալական նորմերը և տնտեսական վարքագծի կանոնակարգումը: **Թեմա 10.** Կազմակերպություններ. Հասկացություններ, վարքագիծն ու դերակատարումը: Կազմակերպությունների սոցիալական կառուցվածքը: Իշխանությունը կազմակերպություններում: **Թեմա 11.** Հետխորհրդային հասարակությունում սոցիալական ինքնության որոնման հայեցակարգային հիմունքները: **Թեմա 12.** Վերազգային և էթնիկ ինքությունը: **Թեմա 13.** Սոցիալական ինքնության հիմնախնդիրը սոցիոլոգիայում: **Թեմա 14.** Աշխատանքի սոցիալ-մշակութային արժևորում:

12/Մ14 Տնտեսագիտության փիլիսոփայություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 սեմինար)

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝

ուսանողի մոտ զարգացնել տնտեսագիտական հասկացությունների համակարգի ժամանակակից մոտեցումները՝ դրանք իմաստավորելով և դիտարկելով որպես կյանքի ու հասարակության կարևորագույն արժեքներ, ինչպես նաև կարևորել հասարակական կյանքում սոցիալական փիլիսոփայության դերը՝ որպես սոցիալ-տնտեսական ոլորտներում տնտեսական իրողությունների ընկալման մեթոդաբանության:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

- տնտեսագիտության փիլիսոփայության հիմունքները,
- տնտեսագիտության փիլիսոփայության հիմքերը դասական փիլիսոփայության մեջ,
- գիտական գիտելիքների համակարգի և հասարակական մտածողական զարգացման օրենքները,
- 20-21-րդ դարի սահմանագծին փիլիսոփայական հիմնահարցերի կատարվող վերափոխումների, որը շոշափում է հասարակության բոլոր շերտերի շահերը,
- տնտեսագիտական հասկացությունների /գործունեություն, շահեր, արտադրողականություն, պահանջմունքներ, սեփականություն/ փիլիսոփայական մեկնաբանությունները:

Կկարողանա՝

- ներկայացնել փիլիսոփայական մտքի զարգացումը,
- կիրառել փիլիսոփայական մոտեցում և մտածողության գործիքներ,
- հասցնելու գործողությունը ավարտին և համընկեցնելու վերջնական արդյունքը նպատակին:

Կտիրապետի՝

- Պահանջմունքների բավարարումը քննարկել և գործնականում կիրառել ելնելով փիլիսոփայական հասկացություններից և օրենքներից՝ կիրառելով շուկայական տնտեսության սկզբունքները,
- սոցիալական խնդիրների լուծման համատեքստում՝ ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ակտիվ դերին,
- հասարակական կյանքում փիլիսոփայության սոցիալական դերին,

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Տնտեսագիտության փիլիսոփայության առարկան և մեթոդը, տեղը սոցիալական և հումանիտար գիտությունների համակարգում: **Թեմա 2.** Տնտեսագիտության փիլիսոփայության

վերլուծության մեթոդաբանությունը: **Թեմա 3.** Տնտեսագիտական հասկացությունների փիլիսոփայական կողմերի վերլուծությունը: **Թեմա 4.** Պահանջմունքների, շահերի գործունեության փիլիսոփայությունը: **Թեմա 5.** Աշխատանքի փիլիսոփայություն, հասարակության հոգևոր կյանքը: **Թեմա 6.** Սեփականության սոցիալ-փիլիսոփայական ըմբռնումը: **Թեմա 7.** Աշխատանքի արտադրողականությունը որպես փիլիսոփայական վերլուծության օբյեկտ: **Թեմա 8.** Մտավոր /ինտելեկտուալ/ սեփականության փիլիսոփայությունը: **Թեմա 9.** Փողի փիլիսոփայությունը: **Թեմա 10.** Փողն առօրյա կյանքում, շռայլություն, խնայողություն և պարտք: **Թեմա 11.** Փողը սոցիալ – փիլիսոփայական երևույթ: **Թեմա 12.** Փողը՝ հոգեբանական ուսումնասիրության օբյեկտ:

12/Մ16 Տնտեսության պետական կարգավորման հիմնախնդիրները (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 4 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝

դիտարկել հանրային /պետական/ հատվածի տնտեսագիտությունը և տնտեսության պետական կարգավորման հիմնական մեխանիզմները: Այս պարագայում մագիստրոսները ստանալով հենքային ընդհանուր գիտելիքներ՝ տիրապետում են վճարահաշվարկային համակարգի կարգավորման սկզբունքներին, ձեռք են բերում համակարգային փոփոխությունները գնահատելու և ռազմավարություններ մշակելու ունակություններ, տնտեսության գլոբալ զարգացումների իմացություն, հասարակական գործընթացները և տնտեսական հիմնախնդիրները վերհանելու կարողություններ, վիճակագրական տվյալների վերլուծության հիման վրա տնտեսության մակրոտնտեսական վիճակը բնութագրելու, տեսության և պրակտիկայի զարգացումներին և զարգացման միտումներին քննադատաբար վերաբերվելու, հետազոտության արդյունքները գիտականորեն վերլուծելու ու մեկնաբանելու, տնտեսության իրական հատվածը օբյեկտիվ գնահատելու հմտություններ: Դասընթացն ունի տնտեսության պետական կարգավորման հիմնախնդիրների բացահայտման վերաբերյալ բազմակողմանի իմացություն ապահովելու ուղղվածություն: **Դասընթացի ավարտին ուսանողը**

Կիմանա՝

տնտեսության պետական կարգավորման անհրաժեշտությունը և պատճառները, պետության դերին վերաբերող տեսությունները, դրանց առանձնահատկությունները և բնորոշ գծերը, պետության տնտեսական գործառույթը՝ մարդկային զարգացման համատեքստում, մարդկային կայուն զարգացման հայեցակարգի հիմնական դրույթները, տնտեսական աճի և մարդկային զարգացման փոխառնչությունները, պետության դերը միջազգային առևտրի կարգավորման գործում, պետության տնտեսական մրցակցության առանձնահատկությունները, գյուղատնտեսական հողերի գնահատման մեթոդները և ցուցանիշները, հողի շուկայի մրցակցային դաշտի ձևավորման հիմունքները, արդյունաբերության զարգացման օրինաչափություններն ու խնդիրները, տրանսպորտի և կապի գործունեության գնահատման ցուցանիշները, կապիտալ շինարարության զարգացման ցուցանիշների հաշվարկման մեթոդաբանությունը, զբոսաշրջության զարգացման նախադրյալներն ու հիմնական գործոններ, գիտատեխնիկական պետական քաղաքականության հիմունքները, նորամուծական գործունեության ֆինանսական ապահովման համակարգը:

Կկարողանա՝

վերլուծել պետության տնտեսական գործունեության հիմնական գործառույթները, մեկնաբանել բնական ռեսուրսներով մարդկանց ապահովվածության հիմնախնդիրները և նախանշել ռացիոնալ բնօգտագործման կարևորությունը, վերհանել երկրի կլիմայի փոփոխության և անապատացման հիմնախնդիրները, դիտարկել մարդկային կապիտալի վերարտադրության ժամանակակից միտումները, ներկայացնել պետության և իրավունքի դերը մարդկային զարգացման գործընթացում, ներկայացնել և վերլուծել միջազգային առևտրում պայմանագրային գների պետական կարգավորման հիմնահարցերը, վերհանել Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության մրցունակության հիմնախնդիրները, բացահայտել ագրարային ոլորտում առկա ռիսկերը, վերլուծել գյուղատնտեսության ոլորտում պետական կարգավորման արդի հիմնախնդիրները, վերհանել առևտրի և հասարակական սննդի պետական կարգավորման հիմնահարցերը, բացահայտել տրանսպորտի մակրոտնտեսական քաղաքականության առանձնահատկությունները, վերլուծել կապիտալ շինարարության զարգացման ցուցանիշները, կատարել զբոսաշրջության միջազգային փորձի վերլուծություն, լուսաբանել զբոսաշրջության պետական կարգավորման նպատակներն ու խնդիրները, վերլուծել նորամուծական գործունեության ենթակառուցվածքի ձևավորման մեխանիզմները:

Կտիրապետի՝

տնտեսական տատանումների կանխման մեխանիզմներին, մարդկային զարգացման հիմնախնդիրներին՝ ՄԱԿ-ի գազաթնաժողովների որոշումների լույսի ներքո, պետության տնտեսական գործառույթի իրականացման կառուցակարգերին՝ մարդկային զարգացման համատեքստում, աշխատանքի, զբաղվածության և մարդկային զարգացման փոխառնչությունների գնահատման կառուցակարգին, մարդկային զարգացման գործընթացում պետության և իրավունքի կազմակերպիչ-կարգավորիչ-ուղղորդող գործառույթների իրականացման սկզբունքներին ու կառուցակարգերին, միջազգային առևտրում պայմանագրային գների կարգավորման հիմունքներին, Հայաստանի Հանրապետության արտաքին տնտեսական քաղաքականության հիմնախնդիրներին՝ Մ. Պորտերի տեսության լույսի ներքո, ՀՀ-ում ագրոպարենային համակարգի վիճակին ու խնդիրներին, ՀՀ-ում արդյունաբերական արտադրության զարգացման ռազմավարության հիմունքներին, տրանսպորտի մակրոտնտեսական քաղաքականության հիմնական դրույթներին, ՀՀ-ում զբոսաշրջության պետական կարգավորման ուղղություններին, նորամուծական գործունեության պետական կարգավորման հիմունքներին, մտավոր սեփականության շուկայի կարգավորման հիմնախնդիրներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Պետության դերին վերաբերող տեսությունները: Տնտեսության պետական կարգավորման քաղաքականության առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Մարդկային զարգացման հայեցակարգային հիմնախնդիրները: **Թեմա 3.** Մարդկային զարգացման տնտեսական, սոցիալական և ժողովրդագրական բաղադրիչները: **Թեմա 4.** Պետության սոցիալական առաքելության հայեցակարգը մարդկային զարգացման համատեքստում: **Թեմա 5.** Համաշխարհային գներ: Պետության դերը միջազգային առևտրի կարգավորման գործում: **Թեմա 6.** Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության մրցունակության հիմնախնդիրները: **Թեմա 7.** Պետական կարգավորման արդի հիմնախնդիրները գյուղատնտեսության բնագավառում: **Թեմա 8.** Արդյունաբերական քաղաքականությունը: Արդյունաբերական արտադրության զարգացման հեռանկարները Հայաստանի Հանրապետությունում: **Թեմա 9.** Մակրոտնտեսական քաղաքականությունն արտադրական ենթակառուցվածքների ճյուղերում: **Թեմա 10.** Զբոսաշրջության զարգացման հիմնախնդիրները Հայաստանի Հանրապետությունում: **Թեմա 11.** Գիտատեխնիկական պետական քաղաքականությունը և նորամուծական գործունեության պետական կարգավորման անհրաժեշտությունը Հայաստանի Հանրապետությունում:

21/Մ13 Մտավոր սեփականության իրավունք և արտոնագրային գործ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝

ուսանողներին ծանոթացնել մտավոր սեփականության հասկացությանը, մտավոր սեփականության իրավական կարգավորման ինստիտուտներին:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

հեղինակային և արտոնագրային իրավունքով կարգավորվող հարաբերությունների առանձնահատկությունները, քաղաքացիական շրջանառության մասնակիցների ապրանքների և ծառայությունների անհատականացման միջոցների իրավական պահպանության առանձնահատկությունները:

Կկարողանա՝

հասկանալ մտավոր սեփականության իրավունքի ոչ ավանդական օբյեկտների իրավական պահպանության առանձնահատկությունները, ներկայացնել մտավոր սեփականության իրավատերերի իրավունքները և դրանց կարգավորման առանձնահատկությունները, նկարագրել մտավոր սեփականության իրավունքներին առնչվող վեճերի լուծման հիմնական ձևերը:

Կտիրապետի՝

անբարեխիղճ մրցակցությունից մտավոր սեփականության իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մտավոր սեփականության հասկացությունը և իրավական կարգավորման համակարգը:

Թեմա 2. Հեղինակային իրավունքի հիմնադրույթները: **Թեմա 3.** Հարակից իրավունքների պահպանությունը: **Թեմա 4.** Հեղինակային և հարակից իրավունքների պաշտպանությունը: **Թեմա**

5. Արտոնագրային իրավունքի հիմնադրույթները: **Թեմա 6.** Հեղինակների և արտոնագրատերերի իրավունքների իրականացման և պաշտպանության կարգը: **Թեմա 7.** Քաղաքացիական շրջանառության մասնակիցների ապրանքների և ծառայությունների անհատականացման միջոցների իրավական պահպանությունը: **Թեմա 8.** Մտավոր սեփականության իրավունքի ոչ

ավանդական օբյեկտների իրավական պահպանությունը: **Թեմա 9.** Մտավոր սեփականության իրավունքների պաշտպանությունը անբարեխիղճ մրցակցությունից: **Թեմա 10.** Հեղինակային և արդյունաբերական սեփականության իրավունքների կարգավորման առանձնահատկությունները արտասահմանյան երկրներում:

12/Մ11 Նախագծի կառավարում (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 4 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակը՝

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներն ունենան տարբեր ոլորտներում նախագծերի մշակման, պլանավորման և կառավարման կարողություններ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

պլանավորել և կառուցել նախագիծ, ծրագրի կառավարման սկզբունքները, փուլերը, թեմաները, գործընթացները և ծրագրի կյանքի ցիկլը, PRINCE 2-ի մեթոդական առանձնահատկությունները, ինչպես ստեղծել և ղեկավարել նախագծերի կառավարման թիմեր, որոնք անհրաժեշտ են ծրագիրն հաջողությամբ մշակելու և ավարտելու համար:

Կկարողանա՝

գործնականում կիրառել նախագծի կառավարման փուլերի և գործիքների առանձնահատուկ մոտեցումները, ներքին շահագրգիռ կողմերին տեղեկատվություն տրամադրել ծրագրի ծախսերի վերաբերյալ՝ հաշվի առնելով այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են ինքնարժեքը, փոփոխական ծախսերը և շահույթը:

Կտիրապետի՝

ծրագրի կառավարման արդյունավետությունը բարձրացնելու համար ինչպես օգտագործել տարբեր գործիքներ, հնարավորությունների և ռիսկերի լուծման և նվազագույնի հասցնելու համար ինչպիսի ռազմավարություններ մշակել և կիրառել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Բիզնես իրավիճակ. նպատակ, սահմանում, նախագծի կառավարման մոտեցումներ և պարտավորություններ/ պատասխանատվություն թեմայի շրջանակներում: **Թեմա 2.**

Կազմակերպություն. նպատակ, սահմանում, կառավարման մոտեցումներ և պարտավորություններ/ պատասխանատվություն թեմայի շրջանակներում: **Թեմա 3.** Կազմակերպություն: Ինչպե՞ս ձևավորել նախագծի կառավարման թիմ. տեստավորում և թիմի ստեղծում: **Թեմա 4.** Որակ. նպատակ, սահմանում, կառավարման մոտեցումներ և պարտավորություններ/ պատասխանատվություն թեմայի շրջանակներում: **Թեմա 5.** Պլաններ. նպատակ, սահմանում, կառավարման մոտեցումներ և պարտավորություններ/ պատասխանատվություն թեմայի շրջանակներում: **Թեմա 6.** Ռիսկ. նպատակ, սահմանում, կառավարման մոտեցումներ և պարտավորություններ/ պատասխանատվություն թեմայի շրջանակներում: **Թեմա 7.** Փոփոխություններ: Նպատակ, սահմանում, կառավարման մոտեցումներ և պարտավորություններ/ պատասխանատվություն թեմայի շրջանակներում: **Թեմա 8.** Զարգացում. նպատակ, սահմանում, կառավարման մոտեցումներ և պարտավորություններ/ պատասխանատվություն թեմայի շրջանակներում: Ծանոթացում նախագծի կառավարման 7 փուլերին: նախագծի սկիզբ, նախագծի վարում, նախագծի նախաձեռնում, փուլերի ղեկավարում արտադրանքի մատակարարման կառավարում, սահմանների կառավարում:

12/Մ5 Էկոնոմետրիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝

ուսանողներին ծանոթացնել սոցիալ-տնտեսական երևույթների միջև փոխկախվածությունների վերլուծության և կանխատեսման էկոնոմետրիկ մեթոդներին, տեղեկացնել էկոնոմետրիկ վերլուծության արդյունքների մեկնաբանման առանձնահատկություններին:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

- բացատրել էկոնոմետրիկ վերլուծության հիմնական փուլերը, հիմնավորել ուսումնասիրվող երևույթների միջև կապի ձևը և ուղղությունը, ինչպես նաև ընտրված էկոնոմետրիկ վերլուծության մեթոդը:

Կկարողանա՝

- Օգտագործել էկոնոմետրիկ վերլուծության մեթոդները,

- Կատարել էկոնոմետրիկ վերլուծություններ վիճակագրական ծրագրերի միջոցով:
- Բացատրել և գնահատել ստացված արդյունքները:

Կտիրապետի՝

- մշակել վիճակագրական տվյալները,
- կառուցել էկոնոմետրիկ մոդելներ,
- կատարել բովանդակալի եզրակացություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Էկոնոմետրիկա առարկան: **Թեմա 2.** Երկչափ ռեգրեսիա և կոռելյացիա: **Թեմա 3.** Բազմաչափ ռեգրեսիա և կոռելյացիա: **Թեմա 4.** Ֆիկտիվ փոփոխականներով ռեգրեսիոն մոդելներ: **Թեմա 5.** Մնացորդների հետերոսկեդաստիկություն: **Թեմա 6.** Ժամանակային շարքերի վերլուծություն:

12/Մ3 Գործարար հաղորդակցում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, ստուգաբար

Դասընթացի նպատակն է՝

ներկայացնել հաղորդակցման ունակությունների. հմտությունների դերը կազմակերպությունների և ընկերությունների վարկանիշի ձևավորման, մրցունակության ու շահութաբերության ապահովման գործում, նկարագրել ժամանակակից հաղորդակցման միջոցները: Այս պարագայում մագիստրոսները ստանալով հենքային ընդհանուր գիտելիքներ՝ կկարողանան՝ լավ պատկերացնել հաղորդակցման ունակությունների դերը գործնական հաղորդակցման, կազմակերպության վարկանիշի ձևավորման և շահութաբերության ապահովման գործում, բացատրել հաճախորդների հետ հաղորդակցման սկզբունքները, պատկերացում կազմել ժամանակակից հաղորդակցության միջոցների և նրանց կիրառման առանձնահատկությունների մասին: Ուսումնառության ընթացքում ուսանողները ձեռք են բերում միջանձնային հարաբերությունների կառուցման, կազմակերպչական աշխատանք կատարելու, ղեկավարի դեր ստանձնելու, խնդիրներ լուծելու, որոշումներ կայացնելու, բանակցություններ վարելու հմտություններ, գործարար միջավայրի արժեքային համակարգը գնահատելու և բարելավելու ունակություններ, կոնֆլիկտների լուծման, սոցիալական դյուրաշարժության, հասարակական գործընթացներն ու տնտեսական հիմնախնդիրները վերհանելու, հասկանալու և վերլուծելու կարողություններ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

- կառավարման տեսության մարդկային հարաբերությունների և վարքաբանական գիտությունների դպրոցի դերը կառավարման ոլորտում,
- դիմագիտությունը որպես անձանոթների մասին արագ տեղեկության ստացման մեխանիզմ,
- տղերանտության բնութագրիչները,
- ընկալման և ընթռնման մեխանիզմները միջանձնային հաղորդակցման ընթացքում՝ իդենտիֆիկացիա, էմպաթիա, ռեֆլեքսիա,
- միջանձնային հաղորդակցության տեսակներն ու դրանց գործառույթները՝ պերցեպտիվ, ինտերակտիվ, կոմունիկացիոն,
- դատողությունների վրա հիմնված որոշումների ընդունման եղանակները և այլընտրանքային տարբերակների գնահատումը կառավարչական որոշումների ընդունման գործընթացում,
- խոսքային /վերբալ/ հաղորդակցման և լսելու ունակության առանձնահատկությունները,
- բարոյական սկզբունքների և բարոյական պահվածքի դերն ու նշանակությունը՝ կառավարման գործընթացն իրականացնելիս,
- գործարար հաղորդակցության դերը բիզնեսի կազմակերպման և զարգացման գործում,
- ծառայությունների տեսակները և քաղաքացիներին ծառայություն մատուցող հաստատություններին ներկայացվող պահանջները,
- բանկի հաճախորդի համար ստեղծել երկխոսության հաստատման, կողմնորոշման, հարցի, խնդրի քննարկման, որոշման ընդունուման համար պայմաններ,
- բանկային ռիսկերի դասակարգման սկզբունքները և վարկային ռիսկի էությունը,
- բանկի հաճախորդի համար ձևավորել նորմալ և ջերմ հաղորդակցան մթնոլորտ
- բանակցությունների տեսակները, սկզբունքային և փուլային կառուցվածքը
- բանակցություններին նախապատրաստման միջոցառումները:

Կկարողանա՝

- կատարել կառավարման վարչական և մարդկային հարաբերությունների դպրոցների համեմատական վերլուծություն,
- մեկնաբանել մարմնի արտահայտչական շարժումներ /կինեսիկա/, տակեսիկան ու պրոկսեմիկան ներկայացնել որպես հաղորդակցման միջոցներ,
- վերլուծական ընդունակությունները կիրառել որպես փոխադարձ ընկալման միջոց,

- վերլուծել հույզերի արտահայտման պրոցեսը և գնահատել գրավչության գործոնի առկայությունն ընկալման ընթացքում,
- մեկնաբանել կազուալ ատրիբուցիայի էությունը՝ անհատական, իրավիճակային և խթանային,
- ներկայացնել տրանսակցիոն վերլուծության էությունը՝ ըստ Է.Բերնի և վերլուծել հաղորդակցման ընկալման մոդելն ըստ Շուլց Ֆոն Տունի,
- Ներկայացնել հաղորդակցման ժամանակ խոսքային տեղեկության կորուստների պատճառներն ըստ Պ. Միցիչի,
- հիմնավորել անձի կողմից գործարար էթիկետի պահպանման կարևորությունը,
- ներկայացնել հաղորդակցման խոչընդոտները գործարար հաղորդակցման ոլորտում,
- ներկայացնել ծառայությունների ոլորտի առանձնահատկությունները, ծառայությունների դասակարգման չափանիշները,
- վերլուծել քաղաքացիներին ծառայությունների մատուցման գործընթացի կազմակերպման առանձնահատկությունները,
- ներկայացնել քաղաքացիների հետ հաղորդակցվելու և դիմումները բավարարելու համար անհրաժեշտ մոտեցումները,
- ներկայացնել և վերլուծել վարկային ռիսկի կառավարման առանձնահատկություններն առևտրային բանկերում,
- կազմակերպել բանկի աշխատակցի կողմից առաջարկվող ծառայությունների վերաբերյալ հաճախորդին պրոֆեսիոնալ ու բարեհաճորեն տեղեկություն հաղորդելու, խորհրդատվություն մատուցելու գործընթացը,
- վարպետություն դրսևորել բանկային հաղորդակցման ոլորտում բողոքները կառավարելիս,
- մշակել բանակցությունների ռազմավարությունը և վերլուծել բանակցությունների արդյունքները:

Կտիրապետի՝

- անձի հաղորդունակության հմտություններին,
- տեղեկատվության փոխանակման և տարածման կապուղիներին,
- լսելու ունակությունների զարգացման մոտեցումներին և ոչ խոսքային հաղորդակցման միջոցներին,
- ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներին, գործնական նամակագրության կանոններին,

- խոսքային հաղորդակցման գործընթացում փակ, հասյելային և տեղեկություն ակնկալող հարցումները տալու մոտեցումներին,
- ղեկավարի առաջնորդման ոճի նորարարական- վերլուծական, նորարարական- ներըմբռնողական, պահպանողական- վերլուծական, պահպանողական – ներըմբռնողական ձևերին,
- ղեկավարի չորս հիմնական դերերի առանձնահատկություններին՝ ըստ Հ. Մինցբերգի,
- ծառայությունների ոլորտի զարգացման ուղիներին և կառուցակարգերին,
- քաղաքացիներին ծառայությունների մատուցման գործընթացի կազմակերպման հիմունքներին,
- բանկային ռիսկերի գնահատման մեթոդներին և կառավարման սկզբունքներին,
- առկա և հավանական հաճախորդների հետ հաղորդակցման
- նախապատրաստման, երկխոսության վարման հմտություններին,
- կոնֆլիկտային իրավիճակներում հաճախորդի հետ շփվելու կանոններին,
- անձի բանակցություններ վարելու հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մարդկային հարաբերությունների դպրոցի դերը կառավարման տեսության զարգացման գործում: **Թեմա 2.** «Գործարար հաղորդակցում» դասընթացի առարկան: Հաղորդակցման ունակությունների դերը կազմակերպության իմիջի ձևավորման գործում: **Թեմա 3.** Հաղորդակցումը որպես տեղեկատվական գործընթաց: **Թեմա 4.** Հաղորդակցումը որպես փոխադարձ ընկալում: **Թեմա 5.** Հաղորդակցումը որպես փոխազդեցություն: **Թեմա 6.** Խոսքային հաղորդակցման առանձնահատկությունները: **Թեմա 7.** Գործնական հաղորդակցման բարոյական սկզբունքները և նորմերը: Գործնական հաղորդակցման էթիկետ: **Թեմա 8.** Գործարար հաղորդակցության դերը բիզնեսի կազմակերպման և զարգացման գործում: **Թեմա 9.** Ծառայությունների էությունը և դրանց դասակարգումը: Ծառայությունների ոլորտի առանձնահատկությունները: **Թեմա 10.** Քաղաքացիներին ծառայությունների մատուցման գործընթացի կազմակերպման առանձնահատկությունները: **Թեմա 11.** Բանկային գործակալի հաղորդակցման ունակությունները և հմտությունները: **Թեմա 12.** Բանակցությունների էությունը և տեսակները: Բանակցությունների ռազմավարությունը և արդյունքների վերլուծությունը:

14/Մ11 Ֆինանսական վերլուծություն (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝

մագիստրանտների մոտ ձևավորել ֆինանսական վերլուծության ժամանակակից մեթոդների օգտագործման և գործառույթների իրականացման տեսական գիտելիքներ և գործնական հմտություններ՝ որպես շուկայական միջավայրում կառավարչական որոշումների ընդունման գործիք:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

ժամանակակից ֆինանսական վերլուծության գործառույթները, նպատակները և խդիրները, ֆինանսական վերլուծության հիմնական մեթոդները, գործիքները և տեսակները, ձեռնարկության ֆինանսական դրության կանխատեսման և ախտորոշման մեթոդները, ձեռնարկության ֆինանսական կայունության վերլուծության ժամանակակից մեթոդները, ձեռնարկության գործարար ակտիվության գնահատման ժամանակակից մեթոդները:

Կկարողանա՝

օգտագործել տեղեկատվության անալիտիկ աղյուրները, կազմել վերլուծական աղյուսակներ, գրաֆիկներ վերլուծության տարբեր փուլերի համար, վերլուծել և գնահատել ձեռնարկության ֆինանսական դրությունը, կանխատեսել ձեռնարկության ֆինանսական արդյունքները, գնահատել ձեռնարկության գործարար ակտիվության մակարդակը, գնահատել ձեռնարկության ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքները և ներկայացնել ֆինանսական դրությունը լայնախավ տարբերակներ:

Կտիրապետի՝

Ֆինանսական վերլուծության ժամանակակից մեթոդներին և գործիքներին, ֆինանսական վերլուծության արդյունքում տնտեսվարող սուբյեկտների առաջ կանգնող պրակտիկ խնդիրների լուծման մեթոդներին, ձեռնարկությունը առանձին տեսակի ռեսուրսներով ապահովվածությունը բնութագրող ցուցանիշների գնահատման մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ժամանակակից ֆինանսական վերլուծության էությունը, նպատակները և խնդիրները:

Թեմա 2. Ֆինանսական վերլուծության տեղեկատվական աղբյուրները: **Թեմա 3.** Ֆինանսական

վերլուծության մեթոդները և գործիքները: **Թեմա 4.** Ֆինանսական վերլուծության ցուցանիշների համակարգը: **Թեմա 5.** Կազմակերպության ֆինանսական դրության կանխատեսման մեթոդները: **Թեմա 6.** Կազմակերպության ֆինանսական դրության վերլուծության ժամանակակից մեթոդները: **Թեմա 7.** Կազմակերպության ֆինանսական կայունության վերլուծության ժամանակակից մեթոդները: **Թեմա 8.** Կազմակերպության ֆինանսական արդյունքների վերլուծության ժամանակակից մեթոդները: **Թեմա 9.** Գործարար ակտիվության վերլուծության ժամանակակից մեթոդները:

14/Մ6 Հաշվապահական հաշվառման արդի հիմնախնդիրները ֆինանսական կազմակերպություններում (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 4 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝

մագիստրանտների ուսումնառության համար գիտելիքներ փոխանցել առևտրային բանկերում հաշվապահական հաշվառման և ֆինանսական հաշվետվությունների հիմնախնդիրների վերաբարյալ՝ ՀՀՄՍ-երի, ՖՀՄՍ-երի ինչպես նաև ՀՀ-ում բանկային գործունեության և դրա հաշվառումը ու հաշվետվությունը կարգավորող դաշտի պահանջների շրջանակներում: Բանկերի գործունեության առանձնահատկությունները առաջ են բերում նաև հաշվապահական հաշվառման և ֆինանսական հաշվետվությունների առանձնահատկություններ, որոնք էական տարբերություններ ունեն այլ ճյուղերի մոտեցումներից: Բացի հաշվապահական հաշվառման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման միջազգային ստանդարտների պահանջներից, բանկային գործունեությունը խիստ կանոնակարգված է և գտնվում է պետական անընդհատ վերահսկողության ներքո, որը նույնպես իր յուրահատուկ պահանջներն է դնում բանկային հաշվառման կազմակերպման առջև: Դասընթացի միջոցով մագիստրանտներին ներկայացվում են առևտրային բանկերում հաշվապահական հաշվառման և ֆինանսական հաշվետվության տեսական, անհրաժեշտ օրենսդրական և կիրառական գիտելիքներ, մոտեցումներ, սկզբունքներ և հիմնախնդիրներ, որոնց յուրացման արդյունքում նրանք հստակ կհասկանան բանկային հաշվառման խնդիրները, կկարողանան վարել բանկային ծառայությունների և այլ գործառնությունների սինթետիկ հաշվառումը, ճանաչումը, չափումը, արտացոլումը հաշվառման ու հաշվետվության մեջ՝ միջազգային ստանդարտների մեկնաբանմամբ, կկարողանան

իրականացնել բանկերի ֆինանսական վիճակի մասին, համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին և այլ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվող ցուցանիշների արտացոլումը, վերլուծել այդ հաշվետվությունների տեղեկատվությունը:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Բանկային հաշվառման կազմակերպման սկզբունքները
2. Բանկային հաշվառման համար ստանդարտների պահանջներ և կարգավորումները
3. Ավանդային գործառնությունների հաշվառման մեթոդական հիմքերը
4. Դրամական գործառնությունների հաշվառման մեթոդական հիմքերը
5. Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառման մեթոդական հիմքերը
6. Վարկային և այլ գործառնությունների հաշվառման մեթոդական հիմքերը
7. Լիզինգային գործառնությունների հաշվառման մեթոդական հիմքերը
8. Ֆին. գործիքների ստանդարտների պահանջների կիրառում գործնականում
9. Ֆին. արդյունքների և կապիտալի հաշվառման մեթոդական հիմքերը
10. Բանկերի ֆինանսական հաշվետվողականության կազմակերպման սկզբունքները

Կկարողանա (կարողություն)

1. ըստ օրենքների և ստանդարտների կազմակերպել բանկային հաշվառում
2. Ստանդարտների պահանջների գնահատում և վերլուծություն
3. Կազմակերպել ավանդային գործառնությունների հաշվառում և հաշվետվություն
4. Կազմակերպել կանխիկ և անկանխիկ գործարքների հաշվառում
5. Կազմակերպել արտարժույթով գործարքների հաշվառում և հաշվետվություն
6. Կազմակերպել ակտիվային գործառնությունների հաշվառում
7. Կազմակերպել վարձակալության գործառնությունների հաշվառում
8. Ֆին. գործիքների դասակարգման, գնահատման և հաշվառման կազմակերպում
9. Կազմակերպել կապիտալի հոդվածների գործառնությունների հաշվառում
10. Հաշվետվությունների կազում և ներկայացում

Կտիրապետի՝

1. Կիրառել բանկային հաշվառման կազմակերպման գործիքակազմը
2. Ստանդարտների պահանջների կիրառում գործնականում

3. Կատարել հաշվարկներ, ձևակերպումներ և պատրաստել հաշվետվություն
4. Կատարել հաշվարկներ, ձևակերպումներ և հաշվետվություն ներկայացնել
5. Ձևակերպել գործառնությունները և ներկայացնել հաշվետվություն
6. Հաշվարկներ, ձևակերպումներ, վերլուծություն, հաշվետվություն
7. Հաշվարկներ, ձևակերպումներ, վերլուծություն, հաշվետվություն
8. Հաշվարկների, ձևակերպումների, վերլուծության և հաշվետվության կատարում
9. Հաշվարկներ, ձևակերպումներ, վերլուծություն, հաշվետվություն
10. Հաշվետու ցուցանիշների հաշվարկում, գնահատում, վերլուծություն

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Բանկային հաշվառման բովանդակությունը և կազմակերպումը **Թեմա 2.** ՀՀՄՍ-երի և ՖՀՄՍ-երի կիրառումը բանկային հաշվառման համակարգում **Թեմա 3.** Ավանդների և միջոցների ներգրավման այլ գործառնությունների հաշվառումը **Թեմա 4.** Կանխիկ և անկանխիկ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների հոսքերի հաշվառումը **Թեմա 5.** Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառման և հաշվետվության առանձնահատկությունները **Թեմա 6.** Վարկային և միջոցների տեղաբաշխման այլ գործառնությունների հաշվառումը **Թեմա 7.** Ֆինանսական վարձակալության /լիզինգի/ գործառնությունների հաշվառումը **Թեմա 8.** Ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ներդրումների և արժեթղթերով կատարվող գործառնությունների հաշվառումը **Թեմա 9.** Բանկերի եկամուտների ու ծախսերի և կապիտալի հաշվառումը: **Թեմա 10.** Բանկերի ֆինանսական և այլ հաշվետվությունները, դրանց ներկայացումը և հրապարակումը:

12/Մ6 Ծառայությունների բիզնեսի զարգացման արդի հիմնախնդիրները (5 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (34 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝

ուսանողներին ծանոթացնել Հայաստանի Հանրապետությունում զբոսաշրջության ծառայության ոլորտի բիզնեսի կազմակերպման առանձնահատկություններին և հիմնախնդիրներին, համայնքներում դրա զարգացման և կայացման ձևերին:

Զբոսաշրջությունը որպես գիտություն տալիս է անհրաժեշտ գիտելիքներ գործնական աշխատանքներում կիրառելու ուղղությամբ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա

- տարբերակել և ներկայացնել զբոսաշրջության ժամանակակից տեսակները,
- բացահայտել նոր առաջ եկող տեսակները,
- ճանաչել, տարբերակել պետության գործառույթները զբոսաշրջության ոլորտում, փոքր համայնքներում դրա զարգացման հնարավորություններին,
- գիտականորեն ճանաչել զբոսաշրջության կարգավորման շուկայական և պետական մեխանիզմները,
- դասակարգել համաշխարհային զբոսաշրջության զարգացման

Կկարողանա՝

- կողմնորոշվել, արտահայտվել զբոսաշրջության ոլորտին վերաբերվող հարաբերությունների ժամանակակից տեսական քննարկումներում,
- վերլուծել, մեկնաբանել, առանձնացնել զբոսաշրջության զարգացման տենդենցը,
- մեկնաբանել, բնութագրել զբոսաշրջության պետական կարգավորման տարբերակները՝ պահելով շուկայական մրցակցությունը,
- վերհանել, պարզաբանել պետության կողմից զբոսաշրջության քաղաքականության էությունը, փոքր համայնքներում զարգացմանը խոչընդոտող խնդիրները,
- մեկնաբանել, պարզաբանել զբոսաշրջային օրենքի պահանջները,
- ներկայացնել, տարբերակել ազգային տնտեսության զարգացման գործում զբոսաշրջության կայուն զարգացման ընթացքը՝ որպես փոքր համայնքների զարգացման հենակետ

Կտիրապետի՝

- Տիրապետի զբոսաշրջային ոլորտի համեմատական վերլուծությանը,
- պատկերավոր ներկայացնի փոքր համայնքներում զբոսաշրջության զարգացման տեսլականները,
- գործնականում կիրառել զբոսաշրջության տեսակները որպես տվյալ տարածքի կամ համայնքի զարգացման մեխանիզմ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Զբոսաշրջության տեսակները: **Թեմա 2.** ՀՀ-ում կիրառվող զբոսաշրջության տեսակները և դրանց առանձնահատկությունը: **Թեմա 3.** Զբոսաշրջության ծառայությունները: **Թեմա 4.** Զբոսաշրջության դերը տնտեսության ճյուղերի կառուցվածքում: **Թեմա 5.** Կայուն զբոսաշրջությունից առաջացող իրական տնտեսական արդյունքը: **Թեմա 6.** Համայնքներում զբոսաշրջության կայուն զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 7.** Զբոսաշրջության տնտեսական արդյունավետությունը: **Թեմա 8.** Տեղական ինքնակառավարման մարմինները և կայուն զբոսաշրջության կազմակերպումը. **Թեմա 9.** Զբոսաշրջության ոլորտում հաճախ հանդիպող խնդիրները: **Թեմա 10.** Զբոսաշրջային վիճակագրությունն ու այցելությունների քանակը: **Թեմա 11.** Զբոսաշրջության բնագավառում մենեջմենթի ֆունկցիաները և սկզբունքները: **Թեմա 12.** Զբոսաշրջային շուկայի վերլուծություն: **Թեմա 13.** Միջազգային զբոսաշրջության խթանման հիմնական փուլերը: **Թեմա 14.** Միջազգային զբոսաշրջային մուտքերը: **Թեմա 15.** Հիմնական և լրացուցիչ ծառայություններ: **Թեմա 16.** Զբոսաշրջային ոլորտի աշխատակիցների արտաքինին ներկայացվող պահանջները: **Թեմա 17.** Համազգեստի և արտահագուստի տարբերումները: **Թեմա 18.** Էթիկետի ու բարոյականության կիրառումը զբոսաշրջության ոլորտում: **Թեմա 19.** Զբոսաշրջային և հյուրանոցային նախապատմությունը: **Թեմա 20.** Հյուրանոցների գնահատման կարգը: **Թեմա 21.** Որոշում հյուրանոցային կարգերի մասին:

12/Մ1 Արտադրական բիզնեսի զարգացման հիմնախնդիրները (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (34 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝

ուսումնասիրել Հայաստանի Հանրապետության արտադրության ոլորտի բիզնեսի հիմնախնդիրները և առանձնահատկությունները, վերլուծել և գնահատել նրա զարգացման միտումները և ուղղությունները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

Հայաստանի Հանրապետության արտադրական բիզնեսի կառուցվածքը, առանձնահատկությունները և հիմնախնդիրները:

Կկարողանա՝

վերլուծել և գնահատել արտադրության ոլորտի կազմակերպությունների փաստացի վիճակը և զարգացման հեռանկարները:

Կտիրապետի՝

արտադրության ոլորտի վերլուծության և գնահատման մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հայաստանի Հանրապետության արտադրության ոլորտի մակրոտնտեսական գնահատումը: **Թեմա 2.** Արտադրության ոլորտի կառուցվածքային վերափոխումների հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 3.** Փոքր և միջին ձեռնարկությունների դերը և նշանակությունը արտադրական բիզնեսում: **Թեմա 4.** Արտադրության ոլորտի արդյունավետության վերլուծությունը: **Թեմա 5.** Ներդրումային միջոցների պահանջարկի և աղբյուրների գնահատումը արտադրությունում: **Թեմա 6.** Արտադրության ոլորտի պետական կարգավորման առանձնահատկությունները ժամանակակից պայմաններում: **Թեմա 7.** Արտադրական բիզնեսի զարգացման միտումները Հայաստանի Հանրապետության մարզերում:

12/Մ2 Բանկային մենեջմենթ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 4 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝

ուսումնասիրել բանկային համակարգը, առևտրային բանկերի գործունեությունը, առևտրային բանկերի կառուցվածքը և կառավարումը, բանկային օրենքները և դրանց կիրառումը ներկայիս շուկայական տնտեսության պայմաններում:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. բանկային գործունեության ՀՀ օրենքները,
2. «Բանկային մենեջմենթ» առարկայի էությունը,
3. մենեջմենթի հիմնական գործառույթները:

Կկարողանա՝

1. վերլուծել առևտրային բանկերի գործունեության առանձնահատկությունները,
2. անձնակազմի, նրա կառավարման առանձնահատկությունները,

3. իրականացնել առևտրային բանկի տնտեսական գործունեության ֆինանսական արդյունքների գնահատում և վերլուծություն:

Կտիրապետի՝

1. ժամանակակից բանկային համակարգի կառավարման ձևերին արդի շուկայական տնտեսության պայմաններում,
2. իրավիճակային խնդիրների լուծման և որոշումներ կայացնելու մեխանիզմներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. ՀՀ Բանկային օրենքներ: **Թեմա 2.** «Բանկային մենեջմենթ» առարկայի էությունը: **Թեմա 3.** Մենեջմենթի հիմնական գործառույթները: **Թեմա 4.** Անձնակազմի կառուցվածք, նրա կառավարումը: **Թեմա 5.** Ֆինանսների կառավարում: **Թեմա 6.** Բանկային ռիսկ: **Թեմա 7.** Ժամանակակից բանկային ծառայությունները շուկայական տնտեսության պայմաններում:

12/Մ9 Կորպորատիվ ֆինանսական կառավարում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 4 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել կորպորատիվ հարաբերությունների հիմքում ընկած խնդիրները, կորպորատիվ կառավարման բարձրագույն մակարդակին վերաբերվող գործառույթները, բաժնետերերի շահերը պաշտպանելու սկզբունքները և կանոնները, կորպորացիայի զարգացման ֆինանսական կանխատեսումը, ֆինանսական որոշումների ռիսկերը, շահութաբերությունը եւ արդյունավետությունը, այդ թվում՝ երկարաժամկետ ֆինանսավորման ռազմավարական որոշումները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

Կիմանա՝

- Ներկայացնել ժամանակակից ընկերության կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները, մոդելները:
- Նկարագրել բաժնետերերի իրավունքները և պարտականությունները:

- Վերլուծել ֆինանսական հաշվետվությունները և կազմել կորպորացիայի զարգացման ֆինանսական կանխատեսումը:

Կարողանա

- Վերլուծել ընկերության կորպորատիվ կառավարման թերությունները:
- Գնահատել շահութաբաժնային քաղաքականությունը, շրջանառու կապիտալի եւ կարճաժամկետ վարկի կառավարման քաղաքականության նախապատրաստումը և իրականացումը:

Տիրապետի

- Օգտագործել կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները, մեթոդները և հմտությունները,
- Տիրապետել տնտեսական տեղեկատվության ֆինանսական վերլուծության հիմնական հմտություններին, կարճաժամկետ և երկարաժամկետ ֆինանսական որոշումների նախապատրաստմանը և ընդունմանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Կորպորատիվ ֆինանսների ներածություն: **Թեմա 2.** Կորպորատիվ կառավարման միջազգային համակարգեր: **Թեմա 3.** Կորպորատիվ ակտիվների կառավարում: **Թեմա 4.** Ակտիվների ֆինանսավորման աղբյուրների կառավարում: **Թեմա 5.** Ընկերության արժեքի կառավարում: **Թեմա 6.** Բաժնետոմսերի գնահատման հիմունքներ: Կորպորացիայի շահաբաժինների քաղաքականությունը: **Թեմա 7.** Ֆինանսական հաշվետվություններ և ֆինանսական կանխատեսում: **Թեմա 8.** Ռազմավարական որոշումների ֆինանսական հիմնավորումը հայկական կորպորացիաներում:

12/Մ8 Կորպորատիվ տեղեկատվական համակարգեր (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 4 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել կորպորատիվ տեղեկատվական համակարգերի ժամանակակից մեթոդներն ու առանձնահատկությունները, դրանց կիրառման առավելություններն ու թերությունները, ինչպես նաև էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության կիրառման փորձը տեղական և ինքնակառավարման մարմիններում:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Գիտելիքներ էլեկտրոնային փաստաթղթերի, դրանց ֆունկցիաների, առավելությունների և շարժի վերաբերյալ:
2. Հիմնարար գիտելիքներ հաշվողական համակարգերում և ցանցային միջավայրերում տեղեկատվության հաղորդման ժամանակակից տեխնոլոգիաների վերաբերյալ:
3. Գիտելիքների տեղեկատվական համակարգերի միջոցով կառավարչական որոշումների կայացման վերաբերյալ:

Կարողանա՝

1. Կարողանալ օգտվել գործող էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգերից և առաջարկել դրանց արդյունավետության բարձրացման նոր, ծրագրային և ապարատային լուծումներ:
2. Տեղեկատվության պահպանման և արտահոսքի վերահսկման ունակություն
3. Կարողանալ լուծել խնդիրներ, որոնք վերաբերում են կազմակերպության տարբեր ստորաբաժանումների աշխատանքի արդյունավետության բարձրացմանը:

Կտիրապետի՝

1. Ունենալ հմտություններ կառավարելու տեխնոլոգիական զարգացման գործընթացները:
2. Ունենալ հմտություններ մշակելու տեղեկատվության շրջանառության լոգիստիկ համակարգեր,
3. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և համակարգերի կիրառմամբ կառավարչական որոշումներ մշակելու և իրականացնելու հմտություններ:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Կորպորատիվ տեղեկատվական համակարգի տեսական նկարագիրը: **Թեմա 2.** Էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգերի էությունն ու դերն էլեկտրոնային կառավարման հայեցակարգում: **Թեմա 3.** Փաստաթղթի ձևավորման և կազմման հիմնական պահանջները: **Թեմա 4.** Էլեկտրոնային փաստաթղթերի աշխատանքի կազմակերպումը: **Թեմա 5.** Էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության ներդրման հիմքերը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում:

14/Մ4 Լոգիստիկա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝

Ուսումնասիրել լոգիստիկայի հիմնական հասկացությունները, հայեցակարգերը, մեթոդները, ձևավորել լոգիստիկ մոտեցում ձեռնարկության կառավարման, ապահովել կայուն գիտելիքներ նյութական, ֆինանսական և տեղեկատվական հոսքերի կառավարման բնագավառում:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

- Ներկայացնել լոգիստիկայի նպատակները, հասկացությունները, սկզբունքները և զարգացման փուլերը,
- Նկարագրել լոգիստիկայի ֆունկցիաները, հայեցակարգերը, լոգիստիկական գործառույթների տեսակները,
- Վերլուծել լոգիստիկական համակարգերի տեսակները, հատկությունները և կառուցվածքը,
- Սահմանել բաշխիչ լոգիստիկայի հասկացությունները և ֆունկցիաները,
- Ձևակերպել տրանսպորտային լոգիստիկայի էությունը և խնդիրները:

Կկարողանա՝

- Հաշվարկել մուտքային, ելքային, արտաքին և ներքին նյութական հոսքերի ծավալները ու տարվա ընթացքում մատակարարումների օպտիմալ քանակը,
- Որոշել տրանսպորտային միջոցների օպտիմալ տեսակը և քանակը ,
- Հաշվարկել պահեստավորման ցուցանիշները և կազմակերպել պահեստի աշխատանքը,
- Օգտագործել նյութական պաշարների գնահատման մեթոդները,
- Կատարել արտադրության և իրացման ծավալի վերլուծություն,
- Իրականացնել լոգիստիկական մոդելավորում,
- Մշակել ապրանքների մատակարարման երթուղիներ և ժամանակացույցեր:

Կտիրապետի՝

- Կառավարել նյութական և այլ հոսքեր,
- Գնահատել նյութական հոսքերի շարժի օպտիմիզացիայի արդյունքում ձեռնարկությունում պաշարների տնտեսումը,
- Հաշվառել լոգիստիկ ծախսերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Լոգիստիկայի հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 2.** Նյութական հոսքը և նրա հատկությունները: Լոգիստիկական գործառույթներ: **Թեմա 3.** Տեղեկատվական և ֆինանսական հոսքերը լոգիստիկայում: **Թեմա 4.** Լոգիստիկայի հայեցակարգը, կանոնները և ֆունկցիաները: **Թեմա 5.** Բաշխիչ լոգիստիկայի կազմակերպման առանձնահատկությունները: **Թեմա 6.** Տրանսպորտային լոգիստիկայի կազմակերպման առանձնահատկությունները:

3. Տիտղոսային ծրագրի կամընտրական դասընթացներ

12/Մ12 Սոցիալական ձեռնարկատիրություն (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝

Ուսանողներին սովորեցնել սոցիալական ձեռներեցության առանձնահատկությունները, որ կարողանան մշակել ձեռնարկատիրական գաղափարներ, որոնք ունեն սոցիալական կողմնորոշում, պատրաստ լինեն իրականացնել փորձագիտական աշխատանք այս ոլորտում:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

- Պլանավորել և կառուցել սոցիալական ձեռնարկատիրական գաղափարներ, հասկացել է սոցիալական ձեռներեցության սկզբունքները, գործընթացները և մեթոդական առանձնահատկությունները:
- Ինչպես մշակել սոցիալական ձեռներեցության մոդելներ:

Կկարողանա՝

- Գործնականում կիրառել սոցիալական ձեռնարկատիրության առանձնահատուկ մոտեցումները:

Կտիրապետի՝

- Սոցիալական ձեռներեցության մեջ կիրառվող տարբեր գործիքների և մոտեցումների:
- Ձեռնարկատիրության մեջ կիրառվող սոցիալական կողմնորոշմամբ ռազմավարությունների մշակմանն ու կիրառմանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Սոցիալական ձեռնարկատիրության սահմանումներ և հիմնական բնութագրիչներ: **Թեմա 2.** Սոցիալական ձեռնարկատիրության զարգացման պատմություն և արդի մոտեցումներ: **Թեմա 3.** Սոցիալական ձեռներեցության սկզբունքներ և առանձնահատկություններ: **Թեմա 4.** Սոցիալական ձեռնարկատիրության հայաստանյան օրինակներ. արդի մարտահրավերներ և զարգացման հնարավորություններ: **Թեմա 5.** Սոցիալական ձեռներեցության օրենսդրական հիմքեր: **Թեմա 6.** Սոցիալական ձեռնարկատիրության գործնական կիրառություններ:

12/Մ13 Սոցիալ-տնտեսական կանխատեսման մեթոդներ (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 6 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, սրուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝

Ուսանողի մոտ զարգացնել սոցիալ-տնտեսական ցուցանիշների կանխատեսման ունակությունները՝ նրանց տալով տնտեսական քաղաքականության համար որոշումների կայացման տեղեկատվական հիմք: Ինչպես նաև վերլուծությունների և կանխատեսվող ցուցանիշների հիման վրա զեկուցագրերի, ռեֆերատների ձևավորման հմտությունների ձեռքբերում:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա կանխատեսման էությունը, խնդիրները, մեթոդաբանությունը, մեթոդները նյութական արտադրության և սոցիալ-տնտեսական բնագավառներում, կանխատեսումների մեթոդոլոգիան և տեսական հիմքերը, մակրոտնտեսական ցուցանիշների համակարգը:

Կկարողանա գնահատել մակրոտնտեսական ցուցանիշները, բացահայտել ցուցանիշների արդյունավետությունը՝ ըստ գործոնների, կազմել դրանց զարգացումների հեռանկարը, պրակտիկայում գործադրել ուսումնասիրությունների արդյունքները, կատարել սոցիալ-տնտեսական ցուցանիշների վերլուծություն, կանխատեսում, ներդնել սոցիալ-տնտեսական կանխորոշման մեթոդները:

Կտիրապետի վիճակագրական տվյալներից, գրականությունից օգտվելու, տարբեր մակարդակներում տնտեսական խնդիրների քննարկումների ժամանակ զեկուցումներով հանդես գալու, հետազոտական աշխատանք կատարելու, տարբեր քննարկումներում ակտիվություն

ցուցացերերելու, առաջարկություններով հանդես գալու, մակրոտնտեսական ցուցանիշների հաշվարկման, վերլուծության, կանխատեսման և ռեֆերատների ձևավորման հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Սոցիալ-տնտեսական կանխատեսման մեթոդներ առարկան: **Թեմա 2.** Կանխատեսման մեթոդաբանությունը: **Թեմա 3.** Կանխատեսման մեթոդները: **Թեմա 4.** Կանխատեսման դատողության մեթոդ: **Թեմա 5.** Կանխատեսման ձևայնացման մեթոդ: **Թեմա 6.** Սոցիալ-տնտեսական բազային պայմանի կանխատեսում: **Թեմա 7.** Նյութական արտադրության զարգացման կանխատեսում: **Թեմա 8.** Տնտեսության իրական հատվածի կանխատեսում: **Թեմա 9.** Հարկաբյուջետային հատվածի կանխատեսում: **Թեմա 10.** Ֆինանսական հատվածի կանխատեսում: **Թեմա 11.** Կանխատեսումների վիճակագրություն: **Թեմա 12.** Բնակչության զբաղվածության կանխատեսում: **Թեմա 13.** Բնակչության կենսամակարդակի կանխատեսում:

4. Կրթական այլ մոդուլներ

4.1 Գիտական սեմինար (9 կրեդիտ)

1-ին, 2-րդ և 3-րդ կիսամյակներ, ստուգարք

Նպատակը.

Գիտական սեմինարի նպատակը ուսանողների մոտ գիտական աշխատանք կատարելու հմտությունների, տարբեր հայեցակարգային դիրքորոշումներն ուսումնասիրելու և ճիշտ եզրահանգումներ կատարելու կարողությունների ձևավորումն է, ինքնուրույն հետազոտական գործունեություն իրականացնելու սկզբունքների ու մեթոդների ուսուցանումը:

Սեմինարի արդյունքում մագիստրանտը պետք է.

Գիտենա – երկրի տնտեսության զարգացման ժամանակակից միկրո և մակրոտնտեսական վերջին տարիների ցուցանիշները, պատկերացնի դրանք հավաքագրելու արդյունավետ մեխանիզմները

Կարողանա – եղած ցուցանիշների հիման վրա վերլուծել ու կատարել եզրակացություններ, և անհրաժեշտության դեպքում, նաև ներկայացնել կարծիք այդ երևույթների հետագա զարգացման վերաբերյալ:

Տիրապետի- տեսականորեն մշակած և գիտական հետազոտություններում ներառած տվյալները գործնականում, ինչպես նաև մագիստրոսական թեզում կիրառելու հմտություններին

4.2 Գիտահետազոտական աշխատանք (15 կրեդիտ)

2-րդ, 3-րդ և 4-րդ կիսամյակներ, ստուգարք

Նպատակը.

Գիտահետազոտական աշխատանքի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ինքնակրթության և ինքնազարգացման, մասնագիտական որակի բարձրացման և որոնողական-հետազոտական ինքնուրույն գործունեությունը ղեկավարելու սկզբունքներին, ուսանողների մոտ ձևավորել մասնագիտական գրականություն ուսումնասիրելու, ուսանողներին հասցեագրվող նյութեր առանձնացնելու, դրանք ուսանողների ինքնուրույն գործունեությանը ծառայեցնելու կարողություն:

Գիտահետազոտական աշխատանքի իրականացման արդյունքում ուսանողը պետք է.

Գիտենա դասախոսությանը /սեմինարին, գործնական աշխատանքին/ նախապատրաստվելու սկզբունքները, ձևերը և եղանակները, հենց լսարանում տվյալ թեմայից գիտելիք հաղորդելու սկզբունքների և մեթոդների նկարագրությունը, ուսանողների մասնագիտական կարողությունները և հմտությունները ձևավորելու և մշակելու մեթոդները, ուսանողների հետ գիտական-մեթոդական, մասնագիտական արումներով համագործակցվելու և շփվելու սկզբունքները, ուսանողների որոնողական-հետազոտական ինքնուրույն գործունեությունը ղեկավարելու սկզբունքները:

Կարողանա անհրաժեշտ նյութեր / էլեկտրոնային և տպագիր/ հավաքել և նախապատրաստվել դասախոսությանը, սեմինարին կամ գործնական աշխատանքին, մասնագիտական գիտելիքներ հաղորդելով հանդերձ՝ խթանել ուսանողների մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների զարգացումը, լսարանում աշխատեցնել ուսանողներին՝ կիրառելով ուսուցման ակտիվ մեթոդներ, խթանել ուսանողների որոնողական-հետազոտական գործունեություն ծավալելու կարողությունը, համագործակցել ուսանողների հետ մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերման գործընթացում:

Տիրապետի տվյալ դասընթացի ուսումնասիրության կազմակերպման սկզբունքներին, մասնագիտական գրականություն ուսումնասիրելու, ուսանողներին հասցեագրվող նյութեր առանձնացնելու, դրանք ուսանողների ինքնուրույն գործունեությանը ծառայեցնելու կարողությանը, ուսանողների հետազոտական գործունեությունը խթանելու և ղեկավարելու սկզբունքներին, ինքնակրթության և ինքնազարգացման, մասնագիտական որակի բարձրացման սկզբունքներին, համացանցից, ուսուցման տեխնիկական միջոցներից օգտվելու և ուսանողներին այդ ուղղությամբ համապատասխան ցուցումներ տալու ձևերին և եղանակներին:

4.3 Գիտահետազոտական պրակտիկա (6 կրեդիտ)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Գիտահետազոտական պրակտիկայի նպատակն է ուսանողների մասնագիտական գիտելիքների ընդլայնումն ու խորացումը, համակարգումը և ամրագրումը, նրանց մոտ ինքնուրույն գիտական աշխատանք, հետազոտություններ և համապատասխան եզրակացություններ, հիմնավորված առաջարկություններ կատարելու կարողությունների ձևավորումը:

Պրակտիկայի արդյունքում ուսանողը տիրապետում է .

- գիտական հետազոտություններն ինքնուրույն պլանավորելու և իրականացնելու կարողություններին,
- գիտահետազոտական աշխատանքների մեթոդաբանության հիմնական դրույթներին, և դրանք մագիստրոսական թեզի աշխատանքներում կիրառելու կարողություններին,
- մասնագիտական գրականության ուսումնասիրության և աղբյուրագիտական աշխատանքներ իրականացնելու և այդ ոլորտում տեղեկատվության ու հաղորդակցության միջոցներն ու տեխնոլոգիաները կիրառելու կարողություններին,
- հետազոտությունների մեթոդներն ընտրելու, դրանք հետազոտության նպատակներին և խնդիրներին համապատասխանեցնելու և կիրառելու կարողություններին,
- գիտական տեղեկույթը, ֆինանսատնտեսական ցուցանիշները հավաքելու, վերլուծելու, համակարգելու և մշակելու ժամանակակից մեթոդների օգտագործման կարողություններին,
- հետազոտությունների ընթացքում ծագած խնդիրները լուծելու կարողություններին,
- հետազոտությունների արդյունքները մշակելու կարողություններին,
- հետազոտության թեմային վերաբերող նյութերը հաշվետվությունների, տպագրությունների, զեկուցումների ձևով շարադրելու կարողություններին,
- իրականացրած հետազոտությունը ներկայացնելու կարողություններին:

4.4 Գիտամանկավարժական պրակտիկա (6 կրեդիտ)

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Գիտամանկավարժական պրակտիկայի նպատակն է ուսանողների մեջ ձևավորել բարձրագույն մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում ուսուցման գործընթացի նախագծման,

պլանավորման, իրականացման, գնահատման և գիտամեթոդական հետազոտությունների իրականացման հմտություններ:

Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը պետք է.

Գիտենա բարձրագույն մասնագիտական ուսումնական հաստատության փաստաթղթերի բովանդակությունը և կառուցվածքը, ուսուցման մեթոդների և հնարների կիրառման պայմանները և ձևերը, դասընթացի ծրագրի բովանդակությունը, ուսումնական պարապմունքների տիպերը, կառուցվածքը, առանձնահատկությունները, դասընթացի նախապատրաստման և անցկացման մեթոդիկան, դասախոսի ուսումնական աշխատանքի պլանավորման սկզբունքները, ուսանողական ինքնավարության զարգացման ուղիները և և այդ ուղղությամբ դասախոսի գործունեությունը, ուսանողների հետ շփման ոճերը,

Կարողանա արդյունավետ շփվել ուսանողների հետ և հետևել նրանց ուսումնառությանը, իրականացնել ախտորոշման և մոնիթորինգային աշխատանքներ, վերլուծել ուսումնական պլանը, առարկայական ծրագիրը, դասագիրքը, ուսումնադաստիարակչական գործընթացի մշտադիտարկման իրականացման, ուսումնադաստիարակչական գործընթացի արդյունքները կանխատեսելու մեթոդներին, եղանակներին, կատարել դասալսումներ, կազմակերպել դրանց քննարկումներ, ինքնուրույն պլանավորել, նախագծել, նախապատրաստել, կազմակերպել, անցկացնել դասեր, արտալսարանային պարապմունքներ, դաստիարակչական միջոցառումներ, վերլուծել և գնահատել կատարված աշխատանքները, աշխատել՝ համագործակցելով գործընկերների հետ, իրականացնել ուսումնական գործընթացի մշտադիտարկում, կանխատեսել ուսումնադաստիարակչական գործընթացի արդյունքները:

Տիրապետի սեփական մանկավարժական և գիտամանկավարժական գործունեությունը պլանավորելու, վերլուծելու, դասախոսի ուսումնական գործունեությունը դիտելու և վերլուծելու, ուսումնական պարապմունքի ընթացքն արձանագրելու, դրանք ըստ առանձին բաղադրամասերի վերլուծելու, ուսումնական աշխատանքի կազմակերպման մեթոդների, միջոցների և ձևերի կիրառման, մեթոդական և գիտամեթոդական ուսումնասիրություններ իրականացնելու, սեփական մանկավարժական գործունեությունը վերլուծելու, արժևորելու և գնահատելու հմտություններին:

Եզրափակիչ ատեստավորում

4.5 Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն (12 կրեդիտ)

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Մագիստրոսական թեզի պատրաստման նպատակն է մասնագիտական գիտելիքների ընդլայնումը, համակարգումը, ուսանողների մոտ ինքնուրույն գիտական աշխատանք, հետազոտություններ և փորձարկումներ կատարելու կարողությունների ձևավորումը:

Մագիստրոսական թեզի ուղղությամբ աշխատանքներ ծավալելու գործընթացի արդյունքում մագիստրանտը պետք է.

Գիտենա տվյալ թեմայի շուրջ մասնագիտական գրականություն հայթայթելու ուղիները, հավաքած նյութերը խմբավորելու և դասդասելու սկզբունքները, թեզի թեմային առնչվող նյութերի մշակման սկզբունքները, աշխատանքի պլան կազմելու և իր մտքերը, գաղափարները շարադրելու սկզբունքները, շարադրանքի մեջ տարբեր հեղինակներից մեջբերումներ անելու սկզբունքները:

Կարողանա օգտվել համացանցից և տպագիր նյութերից, հավաքել իր թեմային համապատասխան նյութեր, դասդասել և խմբավորել դրանք, մշակել իրեն անհրաժեշտ նյութերը, նշումներ կատարել աղբյուրների մասին, իր մտքերը շարադրել հստակ և գրագետ հայերենով, գիտական ոճին բնորոշ սկզբունքներով, դպրոցներում կատարել համապատասխան դիտարկումներ և ուսումնասիրություններ, հավաքել տվյալներ և վերլուծել դրանք:

Տիրապետի անհրաժեշտ նյութեր հավաքելու, խմբավորելու, դասդասելու, դրանք մշակելու, որպես աղբյուր նշելու գործին, ուսումնասիրած նյութերը մեկնաբանելու, դրանք վերլուծելու, դրանց շուրջ դատողություններ անելու, դրանք վկայակոչելու կարողությանը, իր գաղափարները, մտքերը ինքնուրույն շարադրելու կարողությանը:

«Տնտեսագիտություն» մասնագիտական կրթական ծրագրի վերջնարդյունքների քարտեզագրումը՝ ըստ դասընթացների վերջնարդյունքների

Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Կրեդիտը																
		Ա1	Ա2	Ա3	Ա4	Ա5	Ա6	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5	
Օտար լեզու մասնագիտական հաղորդակցման ոլորտում (անգլերեն)	2	+						+					+				+
Գիտահետազոտական աշխատանքի մեթոդաբանություն	2							+			+	+					+
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական հետազոտություններում	2			+										+			+
Բիզնեսի իրավական կարգավորման հիմնախնդիրները	3	+			+			+									+
Տնտեսական սոցիոլոգիա	3		+					+									+
Տնտեսագիտության փիլիսոփայություն	3		+						+	+							+
Տնտեսության պետական կարգավորման հիմնախնդիրները	3	+			+	+											+
Մտավոր սեփականության իրավունք և արտոնագրային գործ	3				+			+									+
Նախագծի կառավարում	5			+	+					+					+	+	+
Էկոնոմետրիկա	3								+					+			+
Գործարար հաղորդակցում	4			+						+			+		+		+
Ֆինանսական վերլուծություն	5			+	+	+				+				+			+
Հաշվապահական հաշվառման արդի հիմնախնդիրները ֆինանսական կազմակերպություններում	5	+						+									+
Ծառայությունների բիզնեսի զարգացման արդի հիմնախնդիրները	5			+	+				+						+		+

		Ա1	Ա2	Ա3	Ա4	Ա5	Ա6	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5
Արտադրական բիզնեսի զարգացման հիմնախնդիրները	6			+	+			+						+		+
Բանկային մենեջմենթ	3			+		+		+								+
Կորպորատիվ ֆինանսական կառավարում	4		+			+			+						+	+
Կորպորատիվ տեղեկատվական համակարգեր	2		+					+					+			+
Լոգիստիկա	3	+						+						+		+
Սոցիալական ձեռնարկատիրություն	6			+		+		+						+		+
Սոցիալ-տնտեսական կանխատեսման մեթոդներ	6				+		+				+					+
Գիտական սեմինար	9					+	+					+				+
Գիտահետազոտական աշխատանք	15									+	+	+				+
Գիտահետազոտական պրակտիկա	6	+	+				+		+	+					+	+
Գիտամանկավարժական պրակտիկա	6									+	+				+	+
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	12	+								+	+				+	+